

PRIMORSKE novine

23. TRAVNJA 2021.

BROJ 109

BESPLATAN PRIMJERAK

ISSN 1332-117X

crikva.hr

portal Crikvenice i okoline

BISTRO - PIZZERIA

DUGA-OGNJIŠĆE

GRILL · PIZZA

DOSTAVA 051/785 522

Crikvenica, Kralja Tomislava 142

DIJOB d.o.o.

Vinodolska 29A, 51260 CRIKVENICA

FOTO
IVANČIĆ
NAJBOLJI PRIJATELJ
VAŠIH USPOMENA JOŠ OD 1924.

"IZGRADNJA" d.o.o.
Kralja Zvonimira 45, 51260 Crikvenica; Tel: +385 51 241 424
www.izgradnja.hr, e-mail: info@izgradnja.hr

2020
AAA
Bonitet izvrsnosti

IZGRADNJA, d.o.o.
OIB: 23921275944
Bisnode d.o.o./7.9.2020

30 GODINA
1990-2020

130 godina meteoroloških motrenja u Crikvenici

Zahvaljujući zanimanju za utjecaj klime na zdravlje potkraj 19. stoljeća u Hrvatskoj, što je u Primorju bilo povezano i s razvojem zdravstvenog turizma, 1. srpnja 1891. godine, za vrijeme bana Khuena Hedervarya, osnovana je meteorološka postaja u Crikvenici.

U prvih deset godina instrumenti službene meteorološke postaje nalazili su se u vrtu apoteke Ivana Polića, tadašnjeg motritelja, dok su se termometri za maksimalnu i minimalnu temperaturu zraka do 1895. nalazili na vratima apoteke, nakon čega su premješteni uz ostale instrumente. Zbog slabe opreme instrumentima na postaji 1896. g. su se nekoliko mjeseci oborine bježile bez kišomjera, a bilo je u tom desetogodišnjem razdoblju i dosta netočnih i manjkavih podataka.

Crikvenica je već 1.4.1901. godine dobila još jednu meteorološku postaju, koju je uz finansijsku pomoć općine postavilo Društvo za unapređenje i poljepšavanje Crikvenice i okolice (osnovano 1897.). Članovi Društva bili su tadašnji općinski načelnik Boljfo Kostrenčić, Ivan Polić, Ivan Skomerža - mladi i Milan Ključec. Svrha Društva bila je da podupre uređenje i proljepšanje Crikvenice i okolice kao morskog kupališta i klimatskog lječilišta, te time učini boravak domaćim i stranim gostima što ljepšim i udobnijim. U postaji se, tada kao i danas, na barografu zapisivao tlak zraka, dok se na termometru i higrometru očitavaju temperatura i relativna vлага zraka, a svrha je da građani i posjetitelji Crikvenice mogu i sami vidjeti navedene podatke.

RAZLIČITE LOKACIJE POSTAJE

Meteorološka postaja je nekoliko puta mijenjala svoju lokaciju tako da je 1925. g. preseljena 25 metra

od starog položaja, isto u parku. Godine 1929. seli se iz parka na trg, u blizinu pošte, 100 metara dalje od bivšeg položaja. Nadalje,

1934. godine dobiva položaj zapadno od glavnog parobrodskog pristaništa, 120 metara udaljeno od bivšeg položaja, a 1940. godine je

IVAN POLIĆ PRVI MOTRITELJ

Prvi motritelj bio je ljekarnik **Ivan Polić**. Od 1901. do 1953. godine obje meteorološke postaje vodio je **Ivan Kostrenčić – Jovo**, tj. punih 52 godine.

Nažalost, te 1953. godine nije se moglo pronaći motritelja nekoliko mjeseci.

Od 1954. do 1967. godine motritelj je **Ivan Car – Balina**, dakle 13 godina. Od 1967. do 1987. godine meteorološke postaje vodi krojač **Luka Radil**, punih 20 godina (do 30.6.1987.), a od tada pa do 3.3.2008. godine motritelj je bio **Mladen Car**, 21 godinu. Tada se opet četiri

mjeseca motrenje nije obavljalo zbog traženja motritelja. Od 1.7.2008. godine pa do danas voditeljica meteorološke postaje je **Andelka Radil**.

pomaknuta za 100 metara zapadno u park ispred plivališta. Zadnji premještaj bio je 1961. godine kada je meteorološka kućica postavljena 10 metara dalje u parku uz obalu (5-6 metara od mora), dok su vjetrokaz i kišomjer bili postavljeni oko 100 metara sjeveroistočno u blizini prvog reda kuća. Već 1963. godine prebačeni su kod meteorološke kućice i tu se sve skupa nalazi i danas. Razlog seljenjima postaje bio je izgradnja obiteljskih kuća te napose izraslo drveće, no grad je uvijek pokazao interes za što bolju reprezentativnost meteorološke postaje i na taj način omogućio ovako dugačak niz mjerjenja.

Klimatološka postaja Crikvenica ima isti program rada danas kao i prije 130 godina, što znači da svaki dan motritelj mora izaći na motrenje u 7, 14 i 21 sat bez obzira na vremenske prilike, te uz to tijekom cijelog dana pratiti sve meteorološke pojave. U navedenim terminima motritelj obavlja opažanja atmosferskih pojava, količine oblaka (naoblake), vidljivosti te jačine i smjera vjetra te mjerjenja temperature zraka na 2m iznad tla, maksimalne i minimalne temperature zraka na 2m iznad tla, vlažnosti zraka na 2m iznad tla te oborine (vrste i količine). Sva opažanja i mjerjenja motritelj je dužan zapisivati u Klimatološki dnevnik te isti dostavljati u Državni hidrometeorološki zavod do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

U pripremi je publikacija kojom će se nastojati prikazati povijest motriteljstva na području Grada Crikvenice. Publikacija će biti rezultat suradnje Grada Crikvenice, Gradskih knjižnica Crikvenica, Muzeja Grada Crikvenice i motriteljice Andelke Radil kao jedne od suautorice publikacije.

IMPRESSUM

PRIMORSKE novine

MJESEČNIK ZA PODRUČJE
GRADA CRIKVENICE
BROJ 109 – 23.4.2021.

Izdavač:

Nakladničko poduzeće
NERIZ d.o.o.
Jadranovo, Obala 3

Adresa redakcije:

51260 CRIKVENICA
Ivana Skomerže 2
Tel./fax: 051/242-709
e-mail: info@crikva.hr

Glavni urednik:
IVICA ŠUBAT

Stalni suradnici:
DUBRAVKA CAR,
BOŽANA STJEPANOVIĆ,
LEA KLARIĆ,
SLAVICA CAR FRIŠOVA,
DAMIR GAŠPAROVIĆ,
MLADEN MIRIĆ,
IVICA MALATESTINIĆ

Fotografije:
arhiv redakcije

Tisk:
Kerschoffset d.o.o. Zagreb

ISSN 1332-117X

„Primorske novine“ nisu
financirane iz proračuna
Grada Crikvenice

CJENIK OGLASNOG PROSTORA

1. Modul na naslovnicu	600 kn
2. Kompletan stranicu	2.500 kn
3. Pola stranice	1.500 kn
4. Četvrtina stranice	800 kn
5. Reklamna reportaža (1 stranica)	2.000 kn
6. Reklamna tematska skandinavka	1.000 kn
7. Posebna zona	350 kn

* cijene za zadnju stranicu
uvećavaju se za 20%
* 6 oglasa istog formata
20% popusta

UVODNIK

Teška vremena

Prije nekog vremena pročitao sam odličan roman „Anna“ suvremenog talijanskog književnika Niccole Ammanitija, u kojem nam pisac predstavlja ostatek svijeta koji je poharao virus. Nisam ni u najmračnijim raspoloženjima pomislio da bi Ammanitijeva distopija mogla imati bilo kakve veze s našom stvarnošću, ali sada sve više razmišljam o sadržaju te knjige.

Pandemija koronavirusa koja traje već više od godinu dana čini našu budućnost poprilično neizvjesnom, a sadašnjost je takva da nas prisiljava živjeti drukčijim životom od onog kakvim smo donedavno živjeli. Iz dana u dan životni ritam nam određuju epidemiološke mjere, sve se više ograničavaju kontakti među ljudima, živimo u strahu da se ne zarazimo, čekamo na red za cijepljenje.

Najgore od svega je što umiru dragi nam ljudi kojima ne možemo doći ni na posljednji ispraćaj. Odlaze prebrzo, u nevjericu komentiramo kako smo ih nedavno sretali, pa Ratko je bio tu kod nas u redakciji, uzeo je dvije knjige o brigadi, izgledao je OK. A sada ga više nema. Svako malo šokiramo se grubim vijestima o tome tko je još završio na respiratoru, a sretnim nas učini informacija kako je netko poznat koronu prebolio s lakšim poslijedicama.

Ne postoji više društveni život, sve je postalo virtualno i nekako apokaliptično.

TRI TJEDNA DO IZBORA

U takvom ozračju za manje od mjesec dana održat će se i u našem Gradu izbori za gradonačelnika ili gradonačelniku i članove Gradskog vijeća. Kandidata će biti više, a svi mi želimo da naš Grad vode ljudi koji ga mogu učiniti boljim za život svih nas, svakako boljim nego što je sada.

Izvjesno je kako će kandidata za gradonačelnika biti barem 6, što znači da mogućnost izbora postoji i nitko neće moći apstinirati od izbora i ostati doma s izgovorom da „nema za koga glasati“.

Kreće predizborna kampanja u kojoj ćemo se vjerljivo svega našušati, različitim obećanja i lijepih želja. Ali, mi smo ipak mali Grad, pozajemo se, teško da nas se više nečim može impresionirati.

Nekako vjerujem kako će nakon izbora doći vrijeme u kojem će nam se vratiti istinske ljudske vrijednosti, da više nećemo biti razjedinjeni i da ćemo jednostavno bolje i ljepše živjeti.

Ako ništa, vjeru u bolje sutra mi nitko ne može oduzeti, bilo da je riječ o koroni ili izborima.

Ivica Šubat

Sljedeći broj „Primorskih novina“ izlazi 10. svibnja.

IZ DANA U DAN

SRIJEDA, 24.3.2021.

Sve je veći broj novozaraženih Covidom-19 u Primorsko-goranskoj županiji te Gradu Crikvenici. U Nastavnom zavodu za javno zdravstvo PGŽ jučer laboratorijski je obrađen 1.161 uzorak među kojima je 351 ili 30,2 posto Covid pozitivnih.

SRIJEDA, 31.3.2021.

U Primorsko-goranskoj županiji srušen je crni rekord u broju dnevnih slučajeva zaraze od početka epidemije koronavirusa i iznosi čak 611 novooboljelih. Testirano je 1.685 uzoraka, a udio pozitivnih se povećao na čak 36,3 posto.

U istom periodu je ozdravilo 146 osoba, a broj aktivnih slučajeva zaraze povećao se za 464 osobe na 3.029.

U KBC-u Rijeka su 28. veljače imali 24 hospitaliziranih, a danas 124.

Odlukom Stožera civilne zaštite Grada Crikvenice i epidemiologa dr. Dušanke Dragić-Bradić, radi većeg broja djelatnika pozitivnih na covid-19 te djelatnika kojima je izrečena mjera samoizolacije, obustavlja se rad u svim objektima Dječjeg vrtića „Radost“ od četvrtka 1.4.2021. do ponedjeljka 5.4.2021. g.

NEDJELJA 4.4.2021.

Najveći i najstariji kršćanski blagdan Uskrs proslavljen je diljem Hrvatske, no, i ove godine zbog pandemije u drukčijim okolnostima. Misna slavlja održana su uz strogo pridržavanje epidemioloških mjera.

ČETVRTAK 8.4.2021.

U Primorsko-goranskoj županiji, danas su 428 novooboljele osobe, dok je 113 osoba ozdravilo. Ukupno je tijekom laboratorijski obrađeno 1.264 uzorka. Udio pozitivnih osoba unutar broja laboratorijski obrađenih testova iznosi 33,9 posto, što je na razini prošlih tjedana.

IZ DANA U DAN

PONEDJELJAK 12.4.2021.

Na prijedlog Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije Nacionalni stožer je donio nove, strože epidemiološke mjere za našu Županiju, uz postojeće koje su i dalje na snazi. Novost je zabrana svih javnih događanja i okupljanja, zatim obustava rada trgovina odjeće i obuće, ograničenje rada ostalih trgovina na razdoblje od 6 do 19 sati s maksimalno 10 kupaca u trgovini na 100 m², obustava rada casina, automat klubova i uplatnih mjesta za igre na sreću, kao i rada na terasama ugostiteljskih objekata.

Uvedena je i mjera zabrane posjeta domovima za starije i nemoćne, kao i ostalim korisnicima ustanova socijalne skrbi, odnosno posjet je moguć uz obavezno predočenje negativnog PCR ili brzog antigenskog testa ne starijeg od 48 sati. Prema poslodavcima upućena je preporuka da gdje je god to moguće organiziraju rad od kuće ili smjenski rad, a policija, civilna zaštita i inspektorji Državnog inspektorata pojačano će nadzirati provođenje mjer. Ove mjeru bit će na snazi do 26. travnja.

PETAK, 16.4.2021.

Povodom obilježavanja Dana oslobođenja Crikvenice od fašizma, 16. travnja, gradonačelnik Grada Crikvenice **Damir Rukavina** je u društvu zamjenice Ivone Matošić Gašparović i predsjednika Gradskog vijeća **Josipa Friša** položio vijence i zapalio svjeće na spomen obilježjima poginulima u antifašističkoj borbi u Jadranovu, Dramlju, Selcu i Crikvenici.

Također, predsjednik crikveničkog SDP-a **Mario Kružić** i predsjednica Udruge antifašističkih boraca i antifašista Grada Crikvenice, Grada Novog Vinodolskog i Vinodolske općine **Zdenka Vukelić** obilježili su 16. travnja, Dan oslobođenja od fašizma.

TRAGOM VIJEĆNIČKOG PITANJA

Može li se Damir Rukavina uopće kandidirati za gradonačelnika?

U „Narodnim novinama“ od 9. travnja 2021. objavljen je tekst Zakona o izmjenama i dopunama zakona o lokalnim izborima koji je izazvao veliku pozornost javnosti. U članku 2. Ovog Zakona stoji: **Birači i političke stranke ne smiju za člana predstavničkog tijela jedinice niti za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihova zamjenika kandidirati osobe koje su pravomoćnom sudskom presudom osuđene za kazneno djelo na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili im je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom.**

Ova je odredba posebno zanimljiva građanima Grada Crikvenice, jer se postavlja opravданo pitanje može li se aktualni gradonačelnik **Damir Rukavina** uopće kandidirati za novi mandat, ako se zna da je 4. srpnja 2017. na судu u Rijeci osuđen na pet mjeseci zatvora, uvjetno na godinu dana. Osuđen je na temelju optužnice USKOK-a koja ga je teretila za „zlouporabu obavljanja dužnosti državne vlasti“. Presuda nije bila pravomoćna jer su se na nju mogle žaliti stranke u procesu,

GRAD CRIKVENICA NE ZNA U KOJOJ JE FAZI SUDSKI PROCES GRADONAČELNIKU

Na zadnjoj sjednici Gradskog vijeća Grada Crikvenice gradonačelniku Rukavini je bilo upućeno vijećničko pitanje u kojоj je fazi sudski proces koji se protiv njega vodi, ali Rukavina na to pitanje vijećnicima nije dao odgovor.

Tragom vijećničkog pitanja postavili smo to isto pitanje Gradu

Damir Rukavina

Crikvenici (tijelu javne ovlasti) putem Zahtjeva za pristup informacijama. Međutim, naš je zahtjev da dobijemo odgovor u kojоj je fazi sudski proces koji se vodi protiv aktualnog gradonačelnika odbijen kao neosnovan i odgovor iz gradske uprave dobili nismo. Službenica za informiranje Grada Crikvenice **Tena Peričić** pozvala se na članak 23. stavak 4. Zakona o pravu na pristup informaciji koji glasi: „Tijelo javne ovlasti rješenjem će odbaciti zahtjev ako ne posjeduje informaciju te nema saznanja gdje se informacija nalazi“.

Ispada tako da gradonačelnik Rukavina ne zna u kojоj je fazi sudski proces koji se protiv njega vodi, u što je teško povjerovati. Jasno nam je kako je ovo vrlo neugodna tema uoči predstojećih

izbora za lokalnu samoupravu, ali građani Grada Crikvenice imaju pravo znati ispunjavaju li kandidati za gradonačelnika temeljne zakonske preuvjetne da se uopće kandidiraju.

Kakav je ishod sudskog procesa protiv Rukavine, ili kakav će biti možemo samo prepostaviti. Ako se gradonačelnik žalio na nepravomoćnu osudu (ili se žalio USKOK) i proces je otiašao na višu instancu, presuda može biti i drukčija.

U zakonu stoji i da ako se tijekom mandata doneše pravomoćna presuda u skladu s nedavno donesenim odredbama, gradonačelniku mandat automatski prestaje po sili zakona. To konkretno znači da bi građani morali ponovno na izbore te je pravo pitanje žele li građani birati nekoga kome takav teret stoji na leđima?

Ivica Šubat

U nedjelju 16. svibnja 2021. izbori za lokalnu samoupravu

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. travnja 2021. godine donijela Odluku o raspisivanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Za dan provedbe izbora određuje se **nedjelja 16. svibnja 2021. godine**.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje mandat svih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. To znači da je dosadašnjem sazivu Gradskog vijeća Grada Crikvenice, na čelu s predsjednikom **Josipom Frišom** završen mandat.

Na istoj sjednici Vlada je donijela i Odluku o raspisivanju izbora za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike. Dva zamjenika gradonačelnika biraju se zajedno s gradonačelnikom u gradovima koji imaju više od 100.000 stanovnika. Jedan zamjenik gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika bira se zajedno s gradonačelnikom, odnosno općinskim načelnikom u gradovima i općinama koje imaju više od 10.000 do 100.000 stanovnika i gradu koji je sjedište županije.

Bez zamjenika biraju se gradonačelnik i općinski načelnik u gradovima i općinama koje imaju do 10.000 stanovnika.

S obzirom na to da Grad Crikvenica ima nešto malo više od 10.000 stanovnika, birat će se gradonačelnika(cu) i jednog njegovog zamjenika (ili zamjenicu). To je novina u odnosu na dosadašnju situaciju kad je gradonačelnik u gradu većem od 10.000 stanovnika mogao imati 2 zamjenika (zamjenice).

Na ovim lokalnim izborima bira se predstavnička i izvršna vlast, odnosno vijeća i skupštine te općinski načelnici, gradonačelnici i župani te njihovi zamjenici u 576 jedinica, 20 županija, Gradu Zagrebu koji ima status županije, 127 gradova i 428 općina.

Prijedlozi lista za predstavnička tijela i kandidature za izvršnu vlast moraju u nadležna izborna povjerenstva prispjeti do ponoći, 29. travnja. Nadležna izborna povjerenstva zatim imaju rok od 48 sati da objave zbirnu listu pravovaljano predloženih listi i kandidatura, a kad to učine krenut će službena izborna promidžba koje će završiti u ponoć, **14. svibnja**.

Izbori će se obaviti u skladu s epidemiološkim mjerama, kao i prošlogodišnji

» Prijedlozi lista za predstavnička tijela i kandidature za izvršnu vlast moraju u nadležna izborna povjerenstva prispjeti do ponoći, 29. travnja. «

PRIKUPLJANJE POTPISTA ZA KANDIDATURU

Političke stranke ne moraju, no birači (neovisne liste) moraju prikupiti potpise za kandidacijske liste za vijeća i skupštine, koliko, ovisi o broju stanovnika svake jedinice, pa se broj potrebnih potpisa kreće od 25 u općinama do 350 stanovnika do 2.500 potpisa u gradovima i županijama koje ih imaju više od pola milijuna.

Neovisno stoe li iza njih političke stranke ili birači, za kandidature za općinske načelnike, gradonačelnike i župane moraju se prikupiti potpisi, od 35 u općinama do 350 stanovnika, do 5.000 u gradovima i županijama s više od 500.000 stanovnika.

U Gradu Crikvenici kandidati za gradonačelnika ili gradonačelnicu trebaju prikupiti 450 potpisa potpore građana kako bi se mogli natjecati na izborima, a neovisne liste 350 potpisa. Kandidaturu kandidata mogu svojim potpisom pravovaljano predložiti samo birači s prebivalištem na području općine, odnosno grada za čije se izvršno tijelo izbori provode.

Državno izborno povjerenstvo nije donijelo uputu da birač svojim potpisom može podržati samo jednog kandidata, što znači da birači mogu potpisivati, tj. dati potporu za više različitih kandidata.

Do sada su u našem Gradu kandidature za sudjelovanje na predstojećim lokalnim izborima istakle nezavisne kandidatkinje **Vesna Car Samsa** i **Sonja Polonijo**, nezavisni kandidati **Ivan Smoјver** i **Žarko Stilin**, a izvjesno je da će kandidate imati i dvije najjače strane – SDP i HDZ sa svojim partnerima.

Moguće je da se do isteka roka za roka za predaju kandidatura pojavi još netko s aspiracijama da bude novi gradonačelnik/ca ili sastavi listu kandidata za Gradsко vijeće.

Ivica Šubat

MARIO KRUŽIĆ: Donosim našem Gradu neophodne promjene

Kandidat SDP-a najjače oporbene stranke u našem Gradu je očekivano **Mario Kružić**, predsjednik Gradske organizacije SDP-a Crikvenica. Postavili smo mu nekoliko pitanja vezanih uz kandidaturu:

Što Vas je ponukalo da se kandidirate za gradonačelnika Grada Crikvenice?

– Nisam zadovoljan načinom na koji aktualna gradska vlast upravlja našim Gradom. Uspinkos velikom gradskom budžetu i zavidnim investicijim skim iznosima, ne vidim ozbiljan pomak naprijed. Kamen i beton često nisu dovoljni da bi stanovnici nekog mjesta bili zadovoljni. Slušati želje građana, ulagati u ljude, a ne samo u objekte, pomagati onima kojim pomoći treba jedna je od glavnih obaveza vlasti kako je ja vidim. Želim da konačno dođe kraj razdoblju u kojem su se pojedinci na vlasti stalno pitali: „Što mi još Crikvenica može dati, meni i interesnoj grupi oko mene“. Nova vlast pitat će se svakoga dana što još može učiniti za našu Crikvenicu, a ne za sebe.

Zašto mislite da biste Vi bili najbolji kandidat za gradonačelnika, koje su Vaše prednosti u odnosu na druge kandidate?

– Liste lijepih želja i namjera nalaze se u predizbornim programima svih kandidata, jer za svoj Grad žele najbolje. Problem je što često želje ostaju samo želje, jer nedostaje plan kako ih realizirati.

Moj plan je pokretanje i vođenje projekata na drugačiji način, stvaranje Grada u kojemu će Crikveničani osjetiti promjene i radost življenja u ovoj sredini. Mladost, energija u kombinaciji s iskustvom u vođenju projekta stećeno u dosadašnjoj karijeri, jamstvo su promjena koje će donijeti. Sve što budem radio bit će usmjeren prema željama i potrebama naših sugrađana. Okupit ću sposobne i stručne, a ne samo podobne, otvoriti put idejama koje donose nove prilike za razvoj.

Umjesto pretežitog prihoda od turističke rente, vrlo osjetljivog na sva događanja u svijetu, za što nam je najbolji primjer pandemija, naše lokalno gospodarstvo usmjerit ćemo prema novim tehnologijama, zajednici znanja i poduzetništvu mladih.

Ukoliko Vas građani izaberu kojih ćete 5 najvažnijih poteza poduzeti?

– Upravljanje zajednicom je poput upravljanja velikim brodom, za velike zaokrete treba nešto

vremena, ali je bitno smjer promijeniti odmah. Odmah po preuzimanju vlasti napravit ćemo finansijsku i projektnu analizu te napraviti plan kratkoročnih i dugoročnih mjera.

U kratkom roku u prvih 100 dana napravit ćemo sljedeće:

- omogućiti besplatan vrtić za sve, već od ove jeseni,
- omogućiti besplatan produženi boravak za školarce,
- ukinuti postojeći prirez,
- pobrinut ćemo se za znatno bolji životni standard naših umirovljenika,
- ukinut ćemo porezana potrošnju do potpunog oporavka sektora ugostiteljstva

Dugoročno slijede mјere za razvoj poduzetništva, znatno veća ulaganja u sport i kulturu putem udruga koje su godinama zanemarivane. Svakako ćemo odmah pomoći sportašima kod osnivanja gradske zajednice sportskih udruga, putem koje će sportaši moći bolje komunicirati s gradskom upravom. Jedino prilike za razvoj karijere mogu zadržati mlade u svom kraju. Pitanje demografije ne rješava se samo potporama za novorođenu djecu, već prije svega otvaranjem prilika za poslovnu i poduzetničku karijeru u svom kraju. Naš problem je što mladi inženjeri, informatičari, tehnozofi i cijeli niz drugih struka odlaze iz svog kraja jer nemaju priliku za posao u svojoj sredini. Svakako

Mario Kružić: rođen sam u rujnu 1985. godine, a od rođenja do danas privatno sam i profesionalno vezan za svoju rodnu Crikvenicu.

Po struci sam ekonomist. U želji za stjecanjem novih kompetencija i stručnim usavršavanjem, upisao sam poslijediplomski specijalistički studij menadžmenta u javnom sektoru, a trenutno sam polaznik doktorskog studija Pomorstvo na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

Moja poslovna karijera vezana je za Županijsku lučku upravu gdje započinjem s radom 2011. godine kao pripravnik. Ubrzo nakon završetka pripravničkog staža postajem voditelj odjela za opće i finansijske poslove, da bi 2014. godine postao ravnatelj.

U Županijskoj lučkoj upravi kroz godine vodim brojne investicije u luke i lučka područja kojim upravljamo, a u tijeku je najveći izazov - EU sredstvima sufinanciran projekt Dogradnje luke Crikvenica vrijedan 33 milijuna kuna.

U politički život Crikvenice značajnije se uključujem 2017. godine kao vijećnik u Gradskom vijeću te član Odbora za zaštitu okoliša i prostorno planiranje Grada Crikvenice i Odbora za izbor i imenovanje Grada Crikvenice. Član sam Gradskog odbora SDP-a od 2013. godine, predsjednik Gradske organizacije od 2017. g. i član predsjedništva Županijske organizacije SDP-a od 2018. godine.

Malo slobodnog vremena koje imam posvećujem supruzi i aktivnostima vezanim uz rad klape „Tić“ iz Triblja čiji sam predsjednik.

KANDIDAT SDP-A ZA GRADONAČELNIKA GRADA CRIKVENICE

treba otvoriti poduzetničku zonu u kojoj će se omogućiti poslovanje mladim poduzetnicima.

Oslanjanje samo na turizam i prateće djelatnosti dovodi do neminovnog odlaska dijela mladih u potrazi za željenom karijerom. A u turizmu jedini put uspjeha je povećanje kvalitete usluga koje nudimo, od smještaja do svih pratećih usluga, podizanje ugleda destinacije, barem na onu razinu ugleda koji je Crikvenica imala od kraja 19. do kraja 20. stoljeća.

Briga o ekologiji i zaštiti prostora, potpore za energetsku učinkovitost i proizvodnju energije iz obnovljivih izvora važna su odrednica programa razvoja. Prilika je to da se prikupe znatna sredstva iz različitih fondova i omoguće poslovi domaćim izvodачima. Posebna pažnja usmjerit će se i na gospodarenje otpadom u cilju zero waste okruženja.

Shodno stanju financija Grada, koje su nam u ovom trenutku nepoznatica, kratkoročnim i dugoročnim obavezama, pripremit ćemo plan izgradnje kapitalnih projekata društvenog standarda. Papir svašta trpi, nerealna obećanja mogu izgledati lijepo, ali zagovaram odgovoran pristup, u skladu s mogućnostima. Siguran sam da ćemo ulagati u sportske objekte i kulturne projekte, koji će osim dobrobiti zajednici povećati kvalitetu naše turističke ponude.

Što mislite o dosadašnjem upravljanju Gradom?

– Ne mogu reći da sadašnja vlast nije ništa radila, što nije ni čudno s obzirom na ogromni gradski proračun. Međutim, trgovи, bočarski domovi, škole, sportske dvorane, nove plaže, kameni temeljci i obećani projekti nisu značajnije utjecali na kvalitetu života građana, niti smanjili odlazak mladih.

Često su te investicije imale repove u vidu nekvalitetnih projekata i loše realizacije, ali o tome građani malo znaju. Sportska dvorana koja je za metar prekratka za rukomet, boćalište koje po originalnom projektu nije odgovaralo standardima za međunarodna natjecanja, nasipavanje mora zemljom i otpadom, neostvarena agro zona, nepostojanje reciklažnog dvorišta... Tu su još i loši projekti plaža, Strossmayerovog šetališta i na kraju ideja s neracionalnim i prostorno neprihvatljivim novim bazenom na krovu garaže, u cjelini ne mogu dobiti zadovoljavajuću ocjenu.

Ukratko, veliki promet, mali rezultati – negativna ocjena i vrijeme za promjenu.

Vi ste kandidat SDP-a. U kojoj će mjeri to pomoći kod izbora, a koliko kasnije, ako postanete gradonačelnik?

– SDP je stranka bez afera, bez repova, sudskih procesa i presuda, pa u fazi izbora pruža pozitiv-

» Moj plan je pokretanje i vođenje projekata na drugačiji način, stvaranje Grada u kojemu će Crikveničani osjetiti promjene i radost življenja u ovoj sredini. Mladost, energija u kombinaciji s iskustvom u vođenju projekta stečeno u dosadašnjoj karijeri, jamstvo su promjena koje ću donijeti. «

no okruženje, koje građani obično prepoznaju. SDP je stranka otvorena za suradnju i drugačija mišljenja, posebno kada je cilj boljitet društva, pa naravno i lokalne zajednice. U tom smislu očekujem logističku, infrastrukturnu i političku potporu u realizaciji planova.

Naša lista ima osim stranačkih značajan broj nezavisnih vijećnika koji su nam se pridružili prepoznajući energiju i viziju tima, jer nema ni jedne stranke ili skupine ljudi koja može sama riješiti probleme društva.

Koje Vas 3 riječi najbolje opisuju kao osobu?

– Zar samo tri?

Na prvu... nešto što sam dokazao u prvih 35 godina života: odgovoran, vrijedan, društven...

Ivica Šubat

IVAN SMOJVER: Želim zaustaviti daljnje propadanje Crikvenice

Na predstojećim izborima za lokalnu samoupravu bit će više kandidata za gradonačelnika Grada Crikvenice. Jedan od njih je i umirovljeni brigadir Hrvatske vojske **Ivan Smojver**, koji na izbore izlazi kao čelnik Domovinskog pokreta u našoj regiji. Njegovo aktiviranje je svakako poželjno osvještenje na lokalnoj političkoj sceni što je povod za predstavljanje našim čitateljima.

Što Vas je ponukalo da se kandidirate za gradonačelnika Grada Crikvenice?

– Grad Crikvenica iz dana u dan gubi svoje stanovnike i nestaje. Broj umrlih je znatno veći od broja rođenih, a u inozemstvo je odselio svaki deseti stanovnik Grada Crikvenice. Ne manje važno je imati na umu velik broj mlađih koji su zbog nedostatka radnih mjesta odselili u druge dijelove Republike Hrvatske.

Jedino mjerilo uspjeha dosad vođenih politike su stanovnici Grada Crikvenice.

Politika i ulaganja koja proizlaze iz te politike evidentno nisu dobra, jer dovode do smanjenja broja stanovnika u Gradu Crikvenici. Taj trend ukazuje na promašaje u dosadašnjim politikama. Ulaganja, kojima se uglavnom prikazuje i opravdava ispravnost političkog djelovanja očito nisu dovoljna. Odgovornost za takvo stanje leži na politikama koje su vođene prema Crikvenici. Neosnovano je tvrditi da se Crikvenica razvija, da ulaganja daju rezultate i da se sve to radi u interesu građana, a rezultat takvog odnosa je smanjenje broja stanovnika u Crikvenici.

Naprotiv, svako novo ulaganje novi je oblik produbljivanja nepovjerenja građana prema političarima i politici u Gradu Crikvenici. Gotovo da nema investicije u kojoj se ne prepoznaju privatni ili interesi male skupine osoba okupljenih oko političara, nauštrb javnih interesa. Odgovornost za takvo postupanje u potpunosti je izostala, to je postalo društveno prihvatljivo stanje, zbog čega je izgubljen interes za političko djelovanje i povećanje broja neaktivnih birača u Gradu Crikvenici.

Ako uzmemo u obzir dosadašnju praksu i prošlo stanje, to gotovo da i ne možemo zamjeriti našim sugrađanima. Želim dati svoj doprinos u zaustavljanju propadanja Grada Crikvenice. Grad bez svojih stanovnika i prepoznatljivog identiteta gubi smisao postojanja, a sva

ulaganja i vizije razvoja postaju deplasirane. Dosadašnja politika i oni koji su bili na vlast obećavali su puno toga, a na kraju su se vodili privatnim interesima. Stanovnici Crikvenice su

u potpunosti izgubili vjeru da netko zaista želi raditi na dobrobit svih nas.

Zašto mislite da biste Vi bili bolji kandidat od drugih, odnosno koje su vaše prednosti u odnosu na druge kandidate?

– Trenutno na političkoj pozornici Grada Crikvenice imamo bipolarnost HDZ-a i SDP-a te niz njihovih bivših koalicijskih partnera i bivših članova koji mijenjaju pozicije prema vlastitim interesima.

Ja do sada nisam bio politički aktivan i zastupam mišljenje da promjene ne mogu doći od strane onih koji su nas doveli u situaciju u kojoj se trenutno nalazimo.

Svojim životnim stavovima i odnosom prema drugima želim ponuditi alternativnu politiku, dosadašnjim politikama. Želim doprinijeti stvaranju atmosfere u kojoj stranačka iskaznica ili pripadnost interesnoj skupini nije presudan uvjet za dobiti radno mjesto. Radno mjesto ne smije biti sadržaj ucjene i ne smije služiti za povećanje stranačkog članstva. Angažirat će se na izradi standarda i kriterija za zapošljavanje na radnim mjestima pod ingerencijom Grada Crikvenice i neću dozvoliti osvetničko ponašanje prema našim sugrađanima koji su bili prisiljeni postati članovi političkih stranaka da bi sebi i svojim obiteljima osigurali egzistenciju. Poštenje i uvažavanje, socijalna osjetljivost, borba protiv lažnog morala, te znanje, sposobnost i vještina ispred stranačke iskaznice

Ivan Smojver je rođen 16.9.1960. godine u Rijeci. Oženjen je i ima dvoje djece. Živi u Jadranovu. Umirovljeni je visoki časnik Hrvatske vojske (brigadir). Uz vojnu naobrazbu (Obaveštajna akademija Ureda za nacionalnu sigurnost, Zapovjedno stožerna škola, Tečaj strategijskog planiranja, Ratna škola OS RH) ima i visoku stručnu spremu, završio je Filozofski fakultet u Rijeci.

U Oružane snage Republike Hrvatske prištupio je 15.10.1991. godine, gdje je ostvario impresivnu vojnu karijeru te dobio niz odlikovanja, nagrada i priznanja.

Neposredno prije umirovljenja (2018. – 2019.) bio je savjetnik pri Veleposlanstvu

Republike Hrvatske u Crnoj Gori.

Organizator je i sudionik niza međunarodnih skupova u zemlji i inozemstvu. U više navrata je predstavljao vojno sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske na bilateralnim i multilateralnim sastancima. Član je Komisije Vlade Republike Hrvatske za deklasifikaciju podataka od nacionalnog interesa i član tima Komisije Vlade Republike Hrvatske za zatočene i nestale.

Prije nekoliko mjeseci izabran je za predsjednika primorsko-goranske podružnice Domovinskog pokreta i to je njegov prvi politički angažman. Ljubitelji sporta sjećaju ga se kao odličnog nogometaša NK „Crikvenica“.

su vrijednosti koje mogu zaustaviti negativan trend u Gradu Crikyenici.

Kao kandidat za gradonačelnika, ja sam ujedno i nositelj liste Domovinskog pokreta Grada Crikvenice. Zašto je to važno istaknuti?

Zato što su lokalni izbori majka svih izbora. Tu počinje hranidbeni lanac koji utjelovljuje trgovanje utjecajem, korupciju, kriminal, nepravdu, nejednakost, bahatost, samovolju, pohlepu, privilegiranost, nemoral, anarhiju licemjerje, nepotizam i neodgovornost.

**Ako Vas građani izaberu što će biti Vaših
5 najvažnijih poteza?**

– U trenutnim okolnostima nužno je odrediti vitalne, važne i ostale prioritete djelovanja, dozirati intenzitet rada i suprotstaviti se politikama koje nanose materijalnu i nematerijalnu štetu u Gradu Crikvenici.

Domovinski pokret je alternativa dosadašnjim politikama, i ja kao nositelj liste znam i mogu zaustaviti i mijenjati aktualno stanje u Gradu Crikvenici.

Interese stanovnika Grada Crikvenice podjelit će na vitalne, važne i ostale. Interese će opisati kroz situacijske modele koji zahtijevaju odgovore kroz planske dokumente, najjeftiniji, optimalni za aktualnu situaciju i najskuplji (odgovor na stanje za duži vremenski period). Mijenjat će postojeće stanje u kojem su se političari otuđili od građana, odnosno stanje u kojem političari javnim novcem kupuju svoj privilegirani položaj. Promjene i investicije će pokretati temeljem potreba i odluka građana, a ne interesnih skupina. Pokušaje ekstremnih ideja, ponašanja, isključivosti i netolerancije treba osuditi kao društveno neprihvatljivo ponašanje. Vratiti povjerenje građanima prema gradskim tijelima te ih inspirirati da proaktivno sudjeluju u kreiranju odluka na dobrobit svoje djece i budućih generacija.

Mišljenja sam da su vitalni interesi Grada Crikvenice sadržani u razradi:

- Demografskih mjera
  - Mjera socijalne sigurnosti
  - Mjera za zdravlje stanovnika
  - Mjere odgoja i obrazovanja

Kao preduvjet za ostvarivanje vitalnih interesa, peta aktivnost bi bila transparentnost trošenja javnog novca.

Za kraj koje bi Vas 3 riječi najbolje opisale kao osobu?

- Teško pitanje. Možda bi ga trebali postaviti osobama koje me poznaju ili s kojima sam bio u radno/profesionalnom odnosu. Značenja nemetljiv, tolerantan i pristupačan oslikavaju moje karakterne osobine.

Ivica Šubat

Jadranovo nije ušlo u projekt aglomeracije

Počela je realizacija projekta „Sustav odvodnje otpadnih voda Aglomeracija Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce“, s ciljem poboljšanja i proširenja sustava javne odvodnje. Ukupna vrijednost projekta iznosi više od 459 milijuna kuna, od čega će 71% biti sufinancirano iz Kohezijskog fonda EU, dok će preostali dio biti financiran iz lokalnih i nacionalnih izvora. Projekt se realizira na području Novog Vindolanskog, s naseljem Povile te područje Crikvenice s naseljima Dramali i Selce.

U ovaj projekt nije uključeno Jadranovo, pa smo upravi VIO Žrnovnica Crikvenica Vindol d.o.o. postavili pitanje kad će Jadranovo doći na red. Odgovorili su slijedeće:

- Postojeći sustav odvodnje otpadnih voda naselja Jadranovo je razdjelnog tipa odnosno oborinske vode se, sustavom oborinske odvodnje, prikupljaju i odvode u tlo putem upojnih bunara. Sanitarne otpadne vode prikupljaju se putem sustava sanitarne odvodnje te se odvode do biološkog uređaja za pročišćavanje gdje se obrađene upuštaju u tlo odnosno upojne bunare.

Trenutno je na sustav u naselju Jadranovo priključeno cca 400 stambenih jedinica, što čini otprilike 25% pokrivenosti. U svibnju 2019. godine potpisana je ugovor o izradi studijsko-projektne dokumentacije te dokumentacije o nabavi za prijavu projekta Aglomeracija Jadranovo s aplikacijskim paketom za EU projekt.

Projekt je sufinanciran od strane Hrvatskih voda na način da 85% iznosa pokriva Hrvatske vode, a ostatak VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., odnosno 15% planiranog iznosa. Ugovoren i znos cijele investicije je 7.080.350,00 kn i obuhvaća sustav odvodnje sanitarnih otpadnih voda cijelog područja naselja Jadranovo kao i izgradnju potrebnih crpnih stanica i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Riječ je o cca 20 km mreže sustava javne odvodnje sa predviđenih 6 crpnih stanica te uređajem za pročišćavanje otpadnih voda. Po završetku studijsko-projektne i natječajne dokumentacije, projekt će se aplicirati na Europske strukturne i investicijske fondove u Operativni program Konkurentnost i kohezija u operativnom razdoblju od 2021. – 2027. godine. Aplikacija projekta planirana je u 2022. godini dok se realizacija investicije očekuje u operativnom razdoblju 2021. – 2027. godine. Projektom Aglomeracija Jadranovo te dovršetkom već započetih radova na projektu Aglomeracija Novi Vinodolski Crikvenica i Selce, pokrivenost sustavom javne odvodnje na području cijelog Grada Crikvenice dosegla bi vrlo visokih 95%. – stoji u odgovoru. Dakle, dijelovi Jadranova, među kojima i oni iznad novouređenog plažnog kompleksa Grabrova, na kanalizaciju će sačekati još koju godinicu.

Ivica Šubat

Ništa od velikog HDZ-ovog predizbornog projekta

Za tri tjedna održat će se izbori za lokalnu samoupravu, birat ćemo nove članove Gradskog vijeća te gradonačelnika ili gradonačelnicu. Interes za izbore na području Grada Crikvenice je vrlo velik, bit će najmanje 6 kandidata za čelno mjesto i još više lista, što je najbolji pokazatelj kako građani žele promjene u načinu vođenja našega Grada. Krenula je predizborna kampanja, koja od strane trenutno vladajuće garniture zapravo traje već duže vrijeme. Putem medija uređivanih u vlastitoj režiji i nekih financiranih iz proračuna, nastoji nas se uvjeriti kako se postižu grandiozni rezultati u vođenju Grada i realiziraju projekti nasušno potrebni svakome od nas.

A što bi drugo vladajuća garnitura koja upravlja našim novcem (gradskim proračunom) i za to je masno plaćena, trebala raditi?

Tako je bilo i prije četiri godine, isto su nas tako uvjerali i obećavali, pa nije zgorega vidjeti što se dešava s projektima koji su tada najavljeni kao povijesni. Jedan od takvih projekata, glavni adut HDZ-a na prošlim izborima je famozna agro zona između Jadranova i Kačjaka, o čemu se tada naveliko pisalo.

Prije više od četiri godine (a prije prošlih izbora) u „Novom listu“ od 27.1.2017. je objavljen tekst pod naslovom „Grožđe i masline umjesto

makije: U Crikvenici najavljuju veliki projekt agro zone“. U tekstu piše:

- *Zemljište od 27 hektara između Jadranova i Kačjaka država je dala u zakup Gradu Crikvenici. Gradske vlasti kane prostor koji se blago spušta od Jadranske magistrale prema obali pretvoriti u agro zonu. Plan gradskih vlasti je da na neobrađenom prostoru podignu agro zonu s vinogradima, maslinicima i ostalim mediteranskim kulturama. Slikovito rečeno, što je unutrašnjost Istre za istarski turizam,*

» Podižu se hektari vinograda i maslina na crikveničkom području, uz granicu s Novim Vinodolskim. Kreće i naša agro zona. Za pet godina Crikvenica će imati 120 obrađenih hektara. Da je to netko rekao prije pet-deset godina, proglašili bi ga ludim, komentira zamjenik Mutavgjić. Agro zona, na terenu koji se blago spušta prema moru, bit će dio crikveničke turističke priče – ističu Damir Rukavina i Veselko Mutavgjić.

(„Novi list“, 17.1.2017.) ◀

to bi agro zona bila za crikveničku rivijeru. Grad Crikvenica je prije četiri-pet godina iskazao interes za zemljištem u vlasništvu Hrvatskih šuma. Država je na inicijativu gradskih vlasti raspisala otvoreni natječaj. I u Tomislavovu 85 stigla je dobra vijest. Grad Crikvenica će upravljati zemljištem sljedećih pola stoljeća. Potpisivanje ugovora očekuje se sljedeći mjesec. Zamjenik crikveničkog gradonačelnika Veselko Mutavgjić vidi Eko Murvicu kao rasadnik znanja, opreme i tehnologije.

- *Podižu se hektari vinograda i maslina na crikveničkom području, uz granicu s Novim Vinodolskim. Kreće i naša agro zona. Za pet godina Crikvenica će imati 120 obrađenih hektara. Da je to netko rekao prije pet-deset godina, proglašili bi ga ludim, komentira zamjenik Mutavgjić. Agro zona, na terenu koji se blago spušta prema moru, bit će dio crikveničke turističke priče – ističu Damir Rukavina i Veselko Mutavgjić.*

VRAĆANJE KORIJENIMA

- *Želimo oplemeniti veliki prostor koji je danas samo krš i makija. Crikvenica nema slobodnih prostora i logično je da želimo iskoristiti fenomenalan teren koji se spušta prema moru. Agro zona je i turistička priča, za nekoliko godina želimo ponuditi crikveničkim turistima naše autohtone proizvode. I u hotelima, ali i u samoj agro zoni. Želimo turiste voziti vlakićem od Crikvenice i omogućiti im da u kušaoni u agro zoni kušaju autohtone crikveničke proizvode, ovim projektom idemo k ekskluzivi – objašnjava gradonačelnik Damir Rukavina.*

Spomenutih 27 hektara nije u šumsko-gospodarskoj osnovi, već se tretira kao poljoprivredno zemljište pa se krenulo s tim prostorom. Od Instituta za poljoprivredu i turizam naručena je studija o iskoristivosti poljoprivrednog zemljišta. Crikveničani ne žele stati na 27 hektara. Na prostoru ukupne površine 85 hektara još je tridesetak kvalitetnih hektara na koje bi se mogla proširiti agro zona.

- *Proširenje je dio budućih planova. Najprije želimo pokazati ozbiljnost i na prostoru koji smo dobili dokazati da smo imali viziju – kaže Rukavina, dodajući da će brigu o agro zoni*

Prostor predviđene agro zone između Kačjaka i Jadranova

NEISPUNJENA OBEĆANJA

preuzeti gradsko komunalno društvo Eko Murvica.

- Eko Murvica ima stručne ljudе koji su kadri voditi projekt. Cilj nam je stvoriti radna mjesta, a jasno je da treba ulagati da bi se otvaralo radna mjesta. Murvica će trebati nove djelatnike. I partnere koji znaju posao. Recimo, Udruga vinara, vinogradara i maslinara Sveta Lucija može svojim znanjem biti potpora Murvici i projektu. Radi se o najvećem projektu u Crikvenici, o vraćanju korijenima. Crikvenica je imala svoje grožđe koludar na vinogradima koji su se prostirali od današnje Tomislavove ulice prema Sopaljskoj. Nakon stotinu godina ponovno će Crikvenica imati svoje grožđe. Imamo povijest, a imat ćemo i budućnost – najavljuje Rukavina i naglašava povezanost projekta s turizmom.

AGRO ZONA DANAS

Tako su govorili naši gradski čelnici uoči prošlih izbora. Četiri godine nakon izjava gradonačelnika Ruka-

vine i njegovog tadašnjeg zamjenika Mutavgića realizirano nije gotovo ništa. Obišli smo područje planirane agro zone, ali nismo naišli ni na lozu ni na maslinu. S Jadranske magistrale je probijena cesta (zapriječena rampom) koja služi jedino za dovoz građevinskog materijala koji se tamo deponira i potom odvozi uglavnom za nasipavanje plaža. Probijen je put na šetnicu između Kačjaka i Jadranova, posjećeno nešto crnogorice i to je to.

GRAD PLATIO KAZNU OD 44.500 KUNA

Veliki projekt agro zone povlači još niz pitanja koja čekaju odgovore (najviše o modelu upravljanja i načina korištenja), a gotovo groteskno zvuči informacija da je Grad Crikvenica zbog otuđenja mineralne sirovine na području agro zone morao Republici Hrvatskoj platiti iznos od 44.460,05 kn. Naime, viši rudarski inspektor Državnog inspektorata RH ustvr-

dio je kako je Grad Crikvenica u vremenskom razdoblju od ožujka 2016. do 31. svibnja 2020. sa deponije Agro zone Dupci (u vlasništvu RH) iskoristio mineralnu sirovину (tehničko-građevni kamen) za potrebe izgradnje pristupne ceste i plaže Jadranocentar (Grabrova) te od 4. svibnja do 29. svibnja s iste deponije iskoristio mineralnu sirovinu (građevni pijesak i šljunak) za

potrebe dohranjivanja i uređenja kopnenog dijela centralne plaže gradskog kupališta u Crikvenici odnosno plaže Črni mul.

Slijedila je sudska tužba protiv Grada Crikvenice, nakon čega je nagodbom Grad Crikvenica zaustupan po gradonačelniku Damiru Rukavini u državni proračun platio iznos od 44.460,05 kn.

Zapravo, sve smo to mi platili.

Ivica Šubat

KOLIKO JE DOSAD POTROŠENO?

Zanimalo nas je koliko je dosad našeg proračunskog novca potrošeno za projekt agro zone. U spomenutom tekstu u „Novom listu“ je pisalo i ovo:

- Investiranje u agro zonu već je započelo. Probijeno je tristotinjak metara pristupne ceste od Jadranske magistrale prema srcu zone odakle će se račvati manje pristupne ceste. Komunikacije će se spojiti sa šetnicom Jadranovo – Kačjak uz koju će se podići dvored maslina. Agrozona će se širiti i ispod šetnice, odakle puca predivan pogled na Vinodolski kanal i Krk. Zona na sjeveru počinje nekim tristotinjak metara južno od Jadranske magistrale. U zonu će se uvoditi voda i infrastruktura.

Od gradske uprave smo putem zahtjeva za pristup informacijama tražili odgovore na pitanja vezana uz agro zonu i dobili smo blago rečeno neobične odgovore. Pitali smo:

- u kojoj je fazi veliki projekt agro zone između Kačjaka i Jadranova?
- što je dosad napravljeno u realizaciji projekta?
- koliko je novaca dosad potrošeno na realizaciji ovog projekta?
- kad će projekt agrozone biti završen?

Odgovore možete vidjeti u ovom dopisu iz Gradske uprave.

Ispada da iz proračuna nije potrošeno ništa za agro zonu, valjda su svi dosadašnji radovi obavljeni besplatno? Ili se službenici za informiranje jednostavno nije dalo pisati odgovore na postavljena pitanja.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD CRIKVENICA
Upravni odjel za drustvene djelatnosti i lokalnu samoupravu

KLASA: 008-01/21-01/10
URBROJ: 2107/01-04/06-21-2
Crikvenica, 24. ožujka 2021. g.

NAKLADNIČKO PODUZEĆE
„NERIZ“ d.o.o.
Obala 3
51 264 Jadranovo

PREDMET: Odgovor na Zahtjev za pristup informacijama

Poštovani,
nastavno na Vaš zahtjev za pravo na pristup informacijama zaprimljen putem elektroničke pošte dana 9. ožujka, a koji se odnosi na projekt agrozone između Kačjaka i jadranova u nastavku donosimo odgovor sukladno postavljenim pitanjima.

- Projekt agrozone dijela zemljišta između Kačjaka i Jadranova u fazi je realizacije.
- Pribavljena je sva potrebna dokumentacija i prikupljena su potrebna očitovanja nadležnih institucija sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu te je Prijedlog programa raspolažanja poljoprivrednim zemljištem izložen na javni uvid. Isteček javnog uvida bit će stvoreni preduvjeti da Gradsko vijeće donese odluku o raspisu natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta.
- Budući da je riječ o pribavi dokumentacije i prijedlogu programa raspolažanja, u ovoj fazi nije potrošeno ništa novca.
- Zbog trenutne situacije izazvane COVID-19, ne možemo sa sigurnošću predvidjeti završetak realizacije predloženog projekta, osim da svakako očekujemo dobiti suglasnost na Program te potom realizaciju natječaja.

S poštovanjem,

Službenica za informiranje
Tena Peričić, mag. oec.

Dostaviti:

1. Nakladničko poduzeće Neriz d.o.o., Obala 3, 51 264 Jadranovo
2. Pismohrana – ovdje

Guraju se projekti „svojih“, a usporavaju „tuđih“

Gotovo 14 godina Branko Kleković (PGS) obnaša dužnost predsjednika Vijeća Mjesnog odbora Crikvenica zapad. Prvi put je izabran 2007. godine, a od 2013. godine je i član Gradskog vijeća Grada Crikvenice. Sve to čini ga meritornim sugovornikom za pitanja vezana uz funkcioniranje lokalne samouprave.

Mogu li Vijeća Mjesnih odbora utjecati na politiku razvoja Grada Crikvenice, pitali smo Klekovića?

– Mogu i moraju! Ja svoju dužnost obnašam od 2009. s gradonačelnikom iz „suprotne“ političke opcije. Stranačka pripadnost ne smije biti prepreka razvoju Mjesnih odbora i Grada u cijelini i njihov odnos ne smije biti predmet „političkog rata“.

Je li to u praksi baš tako?

– Nažalost, političke pozicije se koriste da bi se preferirali projekti „svojih“, a usporili projekti „tuđih“, bez obzira na kvalitetu predloženog projekta, što je sramotni hrvatski politički model. No, bez obzira na to, ne smije se odustajati od dobrih projekata i treba ih gurati. Na kraju se za dobar projekt nađe put realizacije, a u svemu što radite najvažnija je podrška građana. U praksi nažalost politička pripadnost nekima znači sve, zna se i kome, a i vidi se gdje se i koliko ulaže.

Koji su projekti realizirani na području Mjesnog odbora Crikvenica zapad za Vašeg mandata?

– Krenut ću od rotora na Dugi i izlaza prema zapadu. O potrebi izgradnje rotora prvi sam puta govorio baš za vaše novine i nakon toga, malo po malo, odgovorni u Gradu Crikvenici postali su svjesni da je to dobar projekt i došlo je do njegove realizacije. Nadalje, to je izgradnja dječjeg igrališta u Ulici Julija Ković, nakon tridesetak godina priče to igralište je konačno realizirano krajem 2009. godine. Slijedi čitav niz malih komunalnih zahvata: popločavanje u ulicama Julija Klovića i Tina Ujevića, uređeni su i osvijetljeni vertikalni putevi, uređene su javne i zelene površine (uglavnom na raskrižjima), nabavljeni su klupe na Gajevom šetalištu, postavljeni novi oglasni panoi, dobrovoljnim radom napravljeno je igralište za cage-ball. Sudjelovali smo u izgradnji oborinske kanalizacije na dijelu Ulice Julija Klovića i sanitарne

Branko Kleković

kanalizacija na Trgu Duga, no zasigurno najvažniji je projekt projekt kompleksa Mjesnog odbora Crikvenica zapad, zgrade s pratećim sadržajima.

Kako je došlo do pokretanje izgradnje zgrade Mjesnog odbora Crikvenica zapad?

– Ideja je nastala pred nekim desetkom godina, da na zemljištu u vlasništvu Grada Crikvenice na mjestu gdje je bila derutna zgrada izgradimo novu zgradu koja će služiti građanima s područja našeg MO kao središte društvenog života. Dozvolu smo ishodili 2012. godine i polako krenuli, prvo samo sredstvima MO Crikvenica zapad, da bi se nakon toga u projekt konačno uključio i Grad Crikvenica. Moram naglasiti da ovaj projekt ima podršku svih vijećnika u Vijeću MO Crikvenica zapad u sva dosadašnja četiri mandata, bez obzira na njihovu stranačku pripadnost.

Izgradnja zgrade je došla skoro do kraja, ali sada sve stoji. Zašto?

– Na inzistiranje gradske uprave, točnije gradonačelnika **Damira Rukavine**, prišlo se ishodovanju dozvole za gradnju još jednog kata zgrade. Vijeće Mjesnog odbora se s time nije složilo smatrajući da je garbit zgrade za koji je ishodjena dozvola (koja

je pravomoćna i izvršna) dovoljan, ali gradonačelnik ustraje na svome.

Već treći put ponavlja se postupak za izdavanje dozvole za nadogradnju kata jer je dva puta Ministarstvo drugostupanjskim rješenjem vratilo izdavanje dozvole na ponovni postupak i sada sve stoji.

Kako ocjenjujete ulogu Vijeća mjesnih odbora u Gradu Crikvenici i suradnju s gradskom upravom?

– Puno dobrih ideja i projekata je poteklo iz mjesnih odbora koja i inače mogu značajno doprinijeti boljem funkcioniranju Grada u cijelini. Ono što nedostaje cijeli niz godina jest bolji model suradnje između gradske uprave i mjesnih odbora kao i novi model financiranja mjesnih odbora. Od kada je prijašnji model financiranja krajem 2009. stavljen van snage, do dana današnjeg nije ustrojen novi model već svi mjesni odbori dobivaju isti iznos novaca za male komunalne akcije.

Nadalje, smatram da je potrošen model u kojem se mjesni odbori bave samo komunalnom problematikom, mjesni se odbori trebaju baviti i društvenom problematikom koja je od interesa za građane i udruge koje djeluju na njihovom području. Suradnja s gradskom upravom i gradskim čelnicima bi trebala biti puno bolja i dvosmjerna.

U zadnjih deset godina nismo održali niti jedan ozbiljniji sastanak na razini gradonačelnika sa suradnicima i predstavnicima vijeća mjesnih odbora. Djelovanje mjesnih odbora se manje više svodi na angažman predsjednika i njegovoj mogućnosti da u radno vrijeme „hodočasti“ po gradskoj upravi kako bi se neki projekti pokrenuli, a to nije dobro.

Što čekujete od predstojećih lokalnih izbora?

– Očekujem da će građani Grada Crikvenice izvući „crveni karton“ trenutno vladajućoj garnituri i osigurati da se ovaj Grad počne razvijati po principu transparentnosti, kvalitete i solidarnosti, a ne po političkoj pripadnosti, rodbinskoj ili kumskoj povezanosti.

Politika Grada Crikvenice se treba odvijati u gradskoj upravi, na Gradskom vijeću i na vijećima mjesnih odbora a ne u konobama, javno i transparentno.

ŽLU Crikvenica dodijelila 200 vezova novim korisnicima

Početkom 2017. godine Županijska lučka uprava Crikvenica započela je petogodišnji investicijski ciklus radovima na realizaciji projekta **Rekonstrukcije i dogradnje luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Podvorska** u Crikvenici vrijednosti preko 6 milijuna kuna. Projekt je uz financiranje Županijske lučke uprave Crikvenica prepoznat i sufinanciran od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Primorsko-goranske županije i Grada Crikvenice. Navedenim projektom izvršena je dogradnja lukobrana u duljini od 40 metara, izgradnja hidrantske mreže, kao i dogradnja postojećeg gata u duljini od 45 metara, te su nakon više od 30 godina izgrađeni novi vezovi na području Grada Crikvenice.

Investicijski ciklus nastavio se tijekom 2018. godine kada su istovremeno započeli radovi na realizaciji tri projekta od kojih se posebno ističe najvažniji i najvrjedniji projekt - **Dogradnja luke otvorene za javni promet županijskog značaja - luke Crikvenica**. Za navedeni projekt osigurano je gotovo 33 milijuna kuna bespovratnih EU sredstava, a na važnosti daje i činjenica da je ovaj projekt bio drugi po redu u Republici Hrvatskoj, a prvi u Primorsko-goranskoj županiji među projektima koji se financiraju iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“.

Paralelno sa dogradnjom luke Crikvenica započeli su radovi na već realiziranim projektima **dogradnje luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Selce i rekonstrukcije luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Perčin u Jadranovu** putem koncesije. Iznos od 6 milijuna kuna utrošen je u realizaciju projekta dogradnje luke Selce, kojim su radi poboljšanja kvalitete luke i sigurnosti plovila u luci, kao i povećanja broja komunalnih vezova, produljena dva postojeća zaštitna gata u duljini od 40 i 50 metara.

Krajem 2019. godine realiziran je i projekt rekonstrukcije luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Perčin u Jadranovu putem koncesije u okviru kojega se izgradilo 350 metara novog obalnog zida, postavljen je valobranski gat i dva plutajuća gata, postavljen je novi sidreni sustav za privez plovila, te su postavljeni priključni ormarići za struju i vodu.

Ukupan iznos investicije iznosi 14.550.000,00 kuna, a trajanje koncesije 27 godina.

Realizacijom navedenih projekata u proteklom

Luka Podvorska

» Investicijski ciklus Županijske lučke uprave Crikvenica, u sklopu kojega će se realizirati projekti u vrijednosti od gotovo 60 milijuna kuna, nakon pet godina privodi se svome kraju. «

petogodišnjem razdoblju dodijeljeno je 200 vezova novim korisnicima u komunalnom dijelu luka pod upravljanjem Županijske lučke uprave Crikvenica, dok je povećanje broja nautičkih vezova crikveničku rivjeru uvrstilo na nautičku kartu Jadrana.

Realizacijom projekta dogradnje luke otvorene za javni promet županijskog značaja – luke Crikvenica u mjesecu svibnju 2021. godine planiran je završetak najvećeg investicijskog ciklusa u povijesti Županijske lučke uprave Crikvenica. Međutim, Županijska lučka uprava Crikvenica i u narednom razdoblju planira realizaciju kapitalnih projekata radi izgradnje i unaprjeđenja lučke infrastrukture. U skladu s navedenim već su pripremljeni projekti dogradnje i uređenja luka Podvorska i Črni mul u Crikvenici, luke Pazdehova u Dramlju, te luke Slana u Selcu.

Državni ured za reviziju Republike Hrvatske, u skladu s odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, u 2019. godini obavio je reviziju Županijske lučke uprave Crikvenica za 2017. godinu. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje te su u oba slučaja izražena bezuvjetna mišljenja.

– *Županijska lučka uprava Crikvenica dugoročno se opredijelila za transparentno i odgovorno poslovanje, kao ključ održivog razvoja, a ovo je izvješće tek jedan od brojnih pokazatelja da radimo odličan posao. Čestitam, prije svega, svim svojim suradnicima na predanom i odgovornom radu, na nama je da u tom smjeru nastavimo i u razdoblju koje je pred nama istaknuo je Mario Kružić, ravnatelj ŽLU Crikvenica. Revizijom je utvrđena istinitost i vjerodostojnjost finansijskih izvještaja, analizirani su prihodi i rashodi te je potvrđena usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, kao i učinkovitost korištenja sredstava i aktivnosti vezanih uz poslovanje.*

Kako upravljati crikveničkim plažama

Piše: Darko Manestar

Plaže su za Crikvenicu, s obzirom na tradiciju i orijentiranost turizmu, strateški resurs i to će biti još dugo. Svako buduće kvalitetno rješenje plaža polazi od upravljanja plažama kao cjelinom. Sadašnji model je neodrživ. Organizacijski je zastario, finansijski je neprofitabilan i nadasve funkcionalno neefikasan.

Plaže su Crikvenici isto što i skijaške staze u respektabilnim zimskim centrima. Zamislite da tamo svaka staza ima svog koncesionara, koji mora imati i svoju žičaru i ratrake i sustav zasnježenja. To tako nigdje ne funkcioniра, jer bi se brzo sve urušilo, a upravo tako funkcioniраju plaže u Crikvenici.

VIZIJA

Crikvenica ima jednu specifičnost i prednost pred svim našim turističkim centrima (naročito većim), a to je plaža ispred cijelog grada. I to raznolika plaža; od pješčanih sprudova, preko šljunčanih uvala do stjenovitih divljih prirodnih plaža. Plaža je ujedno i najjači atribut i komparativna prednost Crikvenice kao ljetnog turističkog odredišta. Bez obzira na nastojanje i nužnost produljenja turističke sezone, plaža jest

i bit će još dugo i najkvalitetniji turistički resurs. Da bi se podigla kvaliteta plaža, koja će odgovarati suvremenim mjerilima i kriterijima zahtjevnih turista, crikveničke plaže treba urediti do nivoa 5 zvjezdica. Plaže moraju zadržati morfološku raznolikost, ali je potrebna i raznolikost u pogledu namjene i ponude. Potrebno je urediti tematske plaže, ekskluzivne i masovne plaže i sve te plaže učiniti dostupnima svim turistima, ma u kojem dijelu Crikvenice odsjedali. Tu se moraju naći plaže za djecu i obitelj, plaže zdravlja, plaže sporta i rekreacije, plaže vodenih atrakcija, plaže s ekskluzivnom ugostiteljskom ponudom, feng shui plaže, disco i dance plaže, noćne plaže, nudističke plaže itd. Sada imamo dvije tematske plaže: pasju i šahovsku. Pasja je postala trend, a šahovska je ostala samozatajna i poznata samo u užem okruženju.

Kapacitet plaža je premalen i saturacija plaža u špici sezone je na rubu nepodnošljivosti. Izvan sezone plaže djeluju otužno i čak ne predstavljaju niti atraktivne šetnice. Povećanje kapaciteta plaže je nužnost, ali to treba izvesti studiozno i planski. Projekt se mora odnositi na cijelu obalnu crtu od uvale Jasenova do plaže Grabrova, jer plaže Crikveničke rivijere mora se promatrati i tretirati kao cjelinu. Projektu treba prethoditi analiza obalne crte (što već postoji, ali se rijetko

koristi), studija izvodivosti i studija održivosti, uz poštivanje svih visokih ekoloških i prostornih normi. Ovisno o morfološkim i prostornim karakteristikama, projektom bi se locirale i definirale tematske plaže sa svim tehničkim detaljima i sadržajima. Osim toga, projektom i programom korištenja rješila bi se sva infrastrukturna pitanja vezana za korištenje jedinstvene plaže. To se odnosi na energetiku, vodoopskrbu, odvodnju, prometnu infrastrukturu i javni transport, zajedničku nabavu, ujednačen standard opreme i usluge te jedinstvene kriterije za utvrđivanje i ocjenu kvalitete.

Razmišljam kao iznajmljivač, lociran u blizini Šahovske plaže. Htio bi svojim gostima ponuditi, uz višu cijenu smještaja ili neku doplatu (dnevnu ili višednevnu kartu), da mogu koristiti bilo koju plažu na Rivijeri, a da im je dostupna besplatnim transportom nekom vrstom „vaporeta“, koji kontinuirano prometuje od Selca do Jadranova. I na koju god plažu dođu, čeka ih ležaljka i sunčobran. Takva ponuda sigurno bi vremenom do prinijela promjeni profila gostiju, prema onima s većim zahtjevima i s većom platežnom moći.

Razumljivo je, da se proširenje i uređenje tematskih plaža, od projektiranja do izvođenja i opremanja, ne može realizirati kroz koncesije,

PRIJEDLOG ARHITEKTA DARKA MANESTRA

a posebne ne male i kratkotrajne. Da je to teško i skoro nemoguće, vidljivo je i iz kalvarije koju prolazi glavna plaža, kao perjanica crikveničkog turizma. Isto tako točkasti zahvati sanacija (Šahovska plaža), dohranjivanja i uređenja novih plaža (Građeva), kao gradska investicija, ostavljaju mnoga otvorena pitanja politike ulaganja, vlasništva nad tim investicijama i politike korištenja. I sada se postavlja ono glavno pitanje, kako to realizirati?

REALIZACIJA

Nije za očekivati i ne bi bilo pametno, da koncesiju na cijelu plažu na cijeloj Rivijeri dobije jedna pravna osoba, jedan poduzetnik ili jedan budući upravljač. Isto tako, nije racionalno da to preuzeme sam Grad Crikvenica, jer je njegova uloga ulaganje u javne sadržaje i infrastrukturu, a ne u poduzetničke poduhvate, koji će kroz kasniju koncesiju netko drugi kapitalizirati. Zato je idealno rješenje osnivanje dioničkog društva „Crikveničke plaže“.

Na cijelu obalu Grad treba dobiti osnovnu koncesiju na pomorsko dobro (od Neriza do Jasenove). Tu glavnu koncesiju Grad bi unio u dioničko društvo i dobio 20 ili 25% dionica (neki kontrolni paket). Ostale dionice kupuju svi dionici u turističkoj ponudi Crikvenice, od hotela, preko apartmana do restorana, ali i ostali zainteresirani građani Crikvenice. Tako bi se prikupio značajan osnivački kapital (bez vanjskih investitora i EU fondova), koji bi bio na raspolaganju za prve faze realizacije (studije, projektiranje i izgradnja najhitnjih i za realizaciju najjednostavnijih plaža). Naravno, dioničari bi imali neke beneficije u vidu popusta za svoje goste pri korištenju plaža i usluga dioničkog društva. Niti dividende nisu isključene, iako bi ih uvijek bolje bilo ulagati u razvoj, a dioničari bi imali i indirektne koristi.

Takvo dioničko društvo s takvim početnim kapitalom može suvislo i cjelovito osmislit koncept cijele obalne linije, angažirati stručnjake / projektante, definirati elemente za prostorno planiranje, izraditi finansijske i operativne planove i svake godine prema dugoročnom planu uređivati pojedine dijelove plaže. Otvorilo bi se puno radnih mjesta, jer sve uređaje, objekte i lokale dioničko društvo bi dalo na upravljanje potkoncesionarima. Dakle, dioničko društvo ne bi iznajmljivalo ležaljke i suncobrane, pedaline i sandoline, niti bi prodavalo sladoled i pića, ali bi utvrđivalo zajedničke kriterije, uvjete i cijenu, te osiguravalo cijelu infrastrukturu.

Očekivano, postavlja se pitanje glavne plaže i kašnjenja s uređenjem. Mislim da za uređenje glavne plaže i sve aktivnosti treba obustaviti i proglašiti „time out“. Obzirom da već 5 godina plaža nema koncesionara, još jedna „post korona“ sezona može se podnijeti. Plažu treba kao i proš-

» Plaže su Crikvenici isto što i skijaške staze u respektabilnim zimskim centrima. Zamislite da tamo svaka staza ima svog koncesionara, koji mora imati i svoju žičaru i ratrake i sustav zasnježenja. To tako nigdje ne funkcioniра, jer bi se brzo sve urušilo, a upravo tako funkcioniraju plaže u Crikvenici. «

lih godina pristojno urediti i osigurati korištenje, a u realizaciji projekta „Crikveničke plaže“ ova plaža treba imati prioritet.

Uz adekvatne organizacijske napore i aktivnosti, ovaj sustav bi mogao početi s realizacijom projekata u roku od dvije godine, a realizacija svih važnih plaža u novom sustavu (cca 80%) moglo bi se realizirati u periodu od desetak godina. Sav kasniji razvoj i uređivanje novih plaža, dodavanje je osnovnoj vrijednosti i značajno podizanje kvalitete turističke ponude. Nažalost, brzih rješenja nema, ali je sreća da postojeće plaže mogu do uređenja i dalje služiti svrsi. Ovaj koncept dioničkog društva dokazan je, kao efikasan i za destinaciju koristan, u jednoj velikoj zimskoj destinaciji (Brunico / Kronplatz), koja godinama dobiva nagrade kao najuređenije skijalište u Evropi.

Program plućne rehabilitacije, uspješan u oporavku od COVID-19

U crikveničkoj „Thalassotherapiji“ Crikvenica pokrenut je program plućne rehabilitacije koji je organiziran prema važećim evropskim stručnim smjernicama. Kroz program rehabilitacije svakom bolesniku posvećuje se multidisciplinarni tim kojeg čine pulmolog, fizioterapeut, medicinska sestra, psiholog i nutricionist a cilj programa je poboljšanje kvalitete života i bolja kontrola plućne bolesti.

U pulmološkoj ambulanti provodi se pregled i opsežna dijagnostička obrada s procjenom funkcionalnog kapaciteta bolesnika; potom se obavlja fizioterapijska procjena i mjerjenje snage inspiratorne muskulature nakon čega se program rehabilitacije prilagođava svakom bolesniku prema njegovom stanju kod dolaska na rehabilitaciju. Specifičnost programa s fizioterapijske strane čini korištenje uređaja za jačanje snage i izdržljivosti dišne muskulature, te korištenje specijalnih tehniki u fizioterapiji namijenjenih plućnim bolesnicima. Tijekom dana provedenog na rehabilitaciji provodi se i inhalacijsko liječenje u našem inhalatoriju - ovisno o osnovnoj dijagnozi bolesnika; a kroz tretjedni program rehabilitacije stalnom timu pridružuju se psiholog i nutricionist.

Neizostavan dio tima plućne rehabilitacije čini psiholog radi izrazite povezanosti kroničnih plućnih bolesti i anksioznosti odnosno de-

Višnja Dukić, dr.med. specijalizant pulmologije

presije. Navedena stanja je važno na vrijeme prepoznati, a kroz program se pacijente educira o tehnikama nošenja s dijagnozom, reducirajući anksioznosti, tehnikama relaksacije, prestanku pušenja itd.

Nutricionistička procjena i savjetovanje uz mjerjenje sastava tijela bioimpedancijom nužni su radi problema gubitka mišićne mase u kroničnih plućnih bolesnika, radi vrlo učestalog pro-

» Specifičnost programa s fizioterapijske strane čini korištenje uređaja za jačanje snage i izdržljivosti dišne muskulature, te korištenje specijalnih tehniki u fizioterapiji namijenjenih plućnim bolesnicima.

blema pretilost no i izrazite mršavosti u težih bolesnika. Neophodno je prehranu prilagoditi svakoj osobi ovisno o dijagnozi, sastavu tijela i energetskim potrebama.

TRI TERAPIJSKA TJEDNA

Ovaj tip programa inicijalno je osmišljen i najviše korišten kod bolesnika s kroničnom opstruktivnom plućnom bolesti, koja čini veliki socioekonomski teret i četvrti je uzrok smrti u svijetu. Program se pokazao uspješnim i kod ostalih kroničnih plućnih bolesti kao npr. astma, intersticijske bolesti pluća, cistična fibroza, u bolesnika prije i nakon transplantacije pluća, u bolesnika liječenih zbog karcinoma pluća itd. U vremenu obilježenom pandemijom bolesti

SPECIJALNA BOLNICA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU PGŽ

ISKUSTVA PACIJENATA:

Pacijentica K.M. (44):

- Preboljela sam COVID-19 sredinom listopada, a da nisam ni znala. Nakon toga imam problema sa disanjem. Od kad sam na pulmološkoj rehabilitaciji osjećam se puno bolje. Rehabilitacija je odlično osmišljena, jako sam zadovoljna.

Pacijent Ivan Fabijanić (66):

- Dolazim iz Domagović kraj Jastrebarskog. Već 13 godina bolujem od KOPB-a, a prošle godine u listopadu sam prebolio Covid-19, ležeći u Klinici „Fran Mihaljević“ u Zagrebu. Od ponuđenih opcija za plućnu rehabilitaciju, odabrao sam Crikvenicu, „Thalassotherapiju“ gdje sam se uvjeroj koliko mi vježbe disanja, inhalacije i blizina mora pomažu u otežanom disanju. Oduševljen sam osobljem, odnosom prema nama pacijentima tako da preporučam svima koji imaju posljedice Covid-a 19 i drugih plućnih dijagnoza da odaberu pulmologiju u Thalassotherapiji. Osobno ću koristiti svaki ponuđeni termin za ponovnu rehabilitaciju.

Želim se još jednom zahvaliti svima, od dr. Višnje Dukić, Daniela Butorac kao i cijelom osoblju inhalatorija.

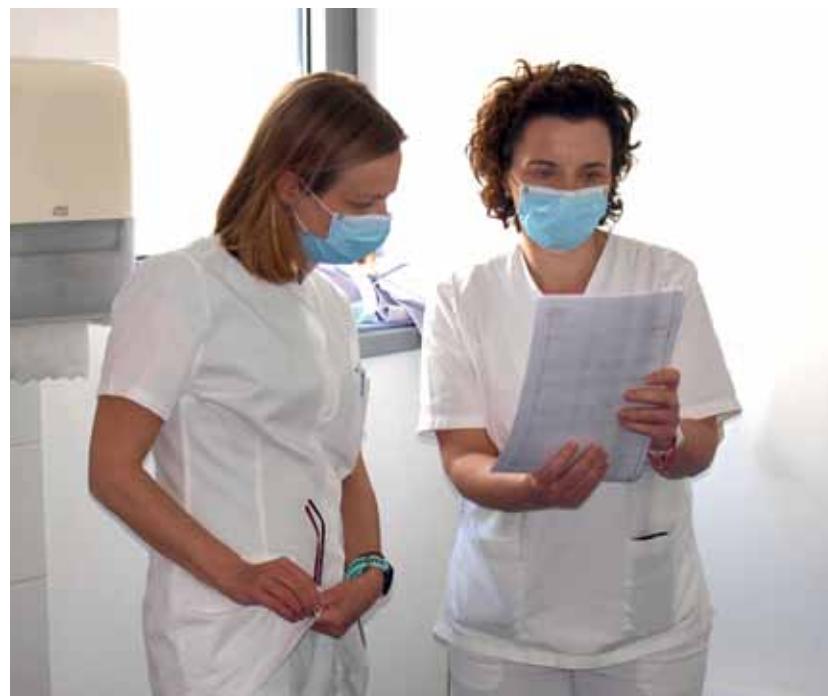
COVID-19, plućna rehabilitacija pokazala se uspješnom u oporavku bolesnika kod kojih simptomi bolesti COVID-19 traju dugo, odnosno koji pate od zaduhe i nekoliko mjeseci nakon početka bolesti. Program se provodi kroz tri terapijska tjedna no trajanje se također prilagođava potrebama bolesnika. Ne smijemo zanemariti kako osim sudjelovanja u samom programu štinja obalom zbog izrazito ugodne mikroklimе i visoke kvalitete zraka terapijski djeluje na oporavak kako tjelesnog tako i emocijonalnog stanja.

Nakon završenog programa provodi se ponovna dijagnostička obrada i procjene kojima se prati subjektivno i objektivno poboljšanje funkcionalnog statusa i psihološkog stanja plućnih bolesnika. Prije uključivanja u program rehabilitacije potrebno obaviti pulmološki pregled kako bi se procijenilo stanje bolesnika i eventualna potreba za dodatnim specijalističkim pregledima (npr.kardiološka procjena) ili dijagnostičkim pretragama.

Pripremile: Višnja Dukić,

dr.med. specijalizant pulmologije i

Daniela Butorac, dipl. physio. univ.spec.oec.,
glavni fizioterapeut „Thalassotherapije“

Višnja Dukić,
dr.med. specijalizant
pulmologije i Daniela
Butorac, dipl. physio.
univ.spec.oec.,
glavni fizioterapeut
„Thalassotherapije“

NATJEČAJ LAGURA „TUNERA“

Natječaj za promicanje ribarstvene i pomorske baštine

Dana 14.4.2021. objavljen je natječaj za dodjelu potpore projektima u okviru mjere b.1.2. tunere iz lokalne razvojne strategije u ribarstvu 2014.-2020. Lokalne akcijske grupe „Tunera“.

Predmet natječaja je dodjela javne potpore za provedbu projekata u okviru odobrenе mjere LRSR u cilju promicanja društvene dobrobiti i kulturne baštine u ribarstvenim i akvakulturnim područjima, uključujući ribarstvenu, akvakulturnu i pomorsku kulturnu baštinu unutar ribarstvenog područja LAGUR TUNERA.

Mjera B.1.2. Tunere se odnosi na aktivnosti kojima se doprinosi očuvanju ribarstvene i pomorske baštine te stvaranju prepoznatljivog amblema ribarstvenog područja.

Rok za podnošenje prijava počinje teći od 28. 4. 2021. do 31. 5. 2021. godine.

Ukupno raspoloživa sredstva javne potpore za sufinanciranje Mjere B.1.2. na ovom FLAG natječaju iznose 1.358.460,00 kn.

Prema organizacijskom obliku prihvatljivi su sljedeći nositelji projekata:

- jedinice lokalne samouprave
- trgovačko društvo u javnom vlasništvu
- turističke zajednice

Prihvatljive aktivnosti projekata:

- a) izgradnja i/ili rekonstrukcija i/ili adaptacija i/ili obnova tunera
- b) nabava info table s tematikom ribarstvene povijesti
- c) ulaganja u marketinške aktivnosti, odnosno izrada promotivnih materijala (letaka, knjižica i slično)
- d) izrada projektne dokumentacije (opći troškovi)

Voditeljica Lagura Tunera je Sanja Lerga (091- 6011-014), a stručni suradnici su Marko Tomljanović (091/ 6049-897) i Dora Piškulić Dadasović (091/6049-895) od kojih možete dobiti sve informacije odjelovanju LAGUR-a Tunera.

MARIJAN CAR: Uspio sam jer radim ono što sam uvijek želio

Podaci govore da je u zadnjih deset godina svaki deseti stanovnik Grada Crikvenice odselio iz našeg Grada i bolji život potražio u nekoj drugoj sredini, najčešće u inozemstvu. Razlozi odlaska velikog broja mlađih ljudi vezani su prvenstveno uz nemogućnost nalaženja posla kojim bi osigurali egzistenciju za sebe i svoju obitelj. U tom kontekstu životna i poslovna priča tridesetogodišnjeg **Marijana Cara**, vlasnika obrta „Maro Gustić“ djeluje više nego ohrabrujuće i primjer je drukčijeg promišljanja i donošenja važnih životnih odluka.

- Završio sam za vodoinstalatera u Srednjoj školi dr. Antuna Barca 2008. godine. Bio sam dobar u školi, proglašen sam za učenika generacije, sudjelovao sam i na državnom natjecanju u Šibeniku. U školi mi nije nedostajalo motivacije jer sam oduvijek sebe video u ovom poslu. Još kad sam imao 10-11 godina znao sam „pomagati“ ocu u poslu, dodavao sam mu alat, nosio torbu, nikad mi to nije bilo teško, naprotiv.

Poslije srednje škole položio sam i ispit za plinoinstalatera u Rijeci te sam dvije godine radio u jednoj riječkoj firmi koja je propala.

VELIKA OČEVA PODRŠKA

Ostao sam bez posla, a kako sam želio imati svoj obrt i biti „svoj gaza“ sa samo 21 godinom pokrenuo sam vodoinstalaterski obrt. U cijeloj toj situaciji imao sam veliku pomoći i bezrezervnu očevu potporu, koji me je zapravo i uveo u posao. – ističe Maro.

A za one koji ne znaju Marov otac koji se također zove **Marijan Car**, je pravi „majstor za sve“, majstor staroga kova, proveo je čak 41 i pol godinu u „Thalassotherapiji“

Andrijana i Marijan Car

gdje je bio kućni majstor.

Poznavatelji sporta znaju ga i kao vrsnog jedriličara koji je i danas vrlo aktivan u radu Jedriličarskog društva „Val“. Zanimljivo je kako je vodoinstalaterski obrt „Maro Gustić“ registriran 1. studenoga 2011. baš na očev rođendan, u čemu nalazimo puno simbolike.

Uz očevu pomoći Maro je krenuo s poslom, najprije s vodovodnim instalacijama u kupaonicama, a onda se vremenom posao razgrano. Dobar glas se brzo širio, preporuke zadovoljnih naručitelja su dovele do toga da Maro u poslu treba još djelatnika. Počeo je zapošljavati mlade ljude, a kad je 2015. godine položio majstorski ispit, po-

čeо je na praksi uzimati i učenike iz Srednje škole dr. Antuna Barca. Osim postavljanja vodovodnih instalacija i hidrantskih mreža krenuli su i u montažu centralnih grijanja, a paralelno s time ulagali su u potrebnu opremu i vozni park.

ZAŠTO „MARO GUSTIĆ“?

Obrtu sam dao ime „Maro Gustić“ jer je to obiteljski nadimak koji smo dobili po nonu Augustinu. Njega su zvali Gustić, mene od imena Marijan zovu Maro, pa je tako nastalo ime obrtu. – kazuje Marijan.

Dobivali su veće poslove poput kompletne stambene zgrade na Cresu, napravili su sve vodoinstalacije u hotelu „Crikvenica“, hotelu „Horizont“ u Novom Vindolskom, a dosta većih poslova realizirali su u suradnji s tvrtkom „Serving“ Zorana Tonkovića.

Prije 5 godina nabavili su potrebnu opremu za odštopavanje kanalizacijske mreže, to se pokazalo kao pun pogodak. „Po sezoni gotovo da se i ne gasimo“ – govori Maro, „potražnja za ovom vrstom posla je ljeti vrlo velika“.

NIKAD NISAM POMIŠLJAO NA ODLAZAK U INOZEMSTVO

Zanimalo nas je, je li Maro, poput brojnih iz svoje generacije, razmišljao o odlasku u inozemstvo. Posao bi našao bez problema, a vjerojatno bi i primanja bila solidna:

- Nikad o tome nisam razmišljao!
- rezolutan je Maro. Jednostavno, uvijek sam vjerovao sam kako će u svom gradu moći živjeti od svog posla. Pokazalo se da je to moguće i zaista sam zadovoljan kako su se stvari s mojim obrtom razvijale. U međuvremenu sam se i oženio, zasnovao obitelj, dobio kćerkicu i sva su mi razmišljanja usmjerena u razvitak poslovanja.

PLANOVИ O ŠIRENJU

Danas, nakon gotovo 10 godina poslovanja obrt „Maro Gustić“ zapošljava 8 djelatnika, a radi efikasnijeg poslovanja pokrenuli su i poduzeće **AMC commerce j.d.o.o.** u kojem glavninu posla obavlja Marova supruga **Andrijana**. Tvrta ima ured iznad „Ikarplasta“, a Maro ističe kako mu je supruga veliki oslonac u svemu, pa tako i u planiranju budućih poslova.

LIJEPА CRIKVENIČКА PODUZETNIČKA PRIČА

– Namjeravamo se još širiti i zapošljavati mlade ljude iz ovoga kraja. To je također svojevrsno ulaganje, jer za stvoriti samostalnog djelatnika od početnika treba barem dvije godine. Idemo u tom smjeru, a sada imamo zaista dobru ekipu s kojom mogu bez ustezanja preuzeti svaki posao u našoj branši. Potvrđuje to i sve veći broj narudžbi od stranih investitora, Austrijanaca, Slovenaca i Mađara koji grade u našem kraju. Osim u ljudi planiramo ulaganje i u opremu, tako da smo nedavno nabavili najsvremeniju opremu za detektiranje propuštanja vode u sustavu. Smatram da i za time postoji velika potražnja i da će nam se to ulaganje brzo isplatiti. Planova ima puno, vjerojatno ćemo dogodine krenuti u ugradnju bazena, a u glavi imam i niz drugih projekata. – ambiciozan je Maro.

Bruno Balas, Luka Šaban, Igor Zubović, Ervin Jurić, Kristijan Vukić (stoe), Andrijana Car, Marijan Car i Marijan Car (čuće)

NEDOSTAJE PODUZETNIČKA ZONA

S kakvim se problemima susreće u poslu i što bi motiviralo mlade da slijede njegov primjer, pitali smo.

– Problemi koje imamo u poslu su uobičajeni za sve u našem okruženju, no uspijevamo ih riješiti. Još su uvijek izraženi problemi u naplati, osjeti se da je kriza, ali i to uspijevamo prebroditi. Ono što nam svima nedostaje je poduzetnička zona na području Grada Crikvenice. Na tom bi se prostoru mogle razvijati različite djelatnosti, puno mlađih bi moglo pokrenuti svoje poslove. Mi također imamo potrebu za

radnim prostorom te tražimo pogodnu lokaciju negdje kod bivšeg kamenoloma.

Prisutan je i nedostatak stručnih kadrova, a to se također nadovezuje na (ne)postojanje poduzetničke zone i moglo bi se riješiti.

Kako izgleda radni dan mladog uspješnog poduzetnika, nađe li se vremena za druge aktivnosti?

– Radni dan je reklo bi se standaran – počinje u 7 ujutro i završava u 17 sati. Često radimo i subotom, a nedjelju nastojim sačuvati za sebe i obitelj. Premda ni to nije uvijek moguće, često se dogodi neka hit-

» Prije 5 godina nabavili smo potrebnu opremu za odštopavanje kanalizacijske mreže, to se pokazalo kao pun pogodak. Po sezoni gotovo da se i ne gasimo – govori Maro. «

noća na koju treba reagirati. Prije sam se bavio sportom, trenirao sam košarku, ali sada to jednostavno ne stignem. Jedina i najdraža rekreacija su mi biciklističke ture na koje znam otici sa suprugom i trogodišnjom kćerkicom, tako zaista „napunim baterije“.

Priča o uspješnom mlađom poduzetniku treba završiti nekom porukom, kako bi ona glasila?

– Treba biti ustrajan i vjerovati u ono što radiš. Vremenom će to dati rezultate, a posebno je zadovoljstvo kad u tome imаш podršku i razumijevanje obitelji i suradnika.

PULS JE ŽIVOT - novi slogan Crikveničko-vinodolske rivijere

Gradovi Crikvenica i Novi Vinodolski, Vinodolska općina te njihove turističke zajednice pokrenuli su izradu Strategije razvoja turizma Crikveničko – vinodolske rivijere (CVR) 2019. – 2029. godine, koju je izradio Institut za turizam iz Zagreba. Glavni je cilj razvoja turizma izgradnja održive, cjelogodišnje, konkurentne i međunarodno prepoznate dinamične rivijere rekreacije i zdravlja s bogatom ponudom sadržajnih turističkih iskustava.

Kako bi se postigla prepoznatljivosti Rivijere, turističke zajednice Crikveničko-vinodolske rivijere pokrenule su i realizirale natječaj za izradu slogana i/ili logotipa i vizualnog identiteta CVR.

Natječaj je bio javnog karaktera te su pristigle 42 prijave, s potpunom dokumentacijom. Kriteriji za ocjenjivanje bili su: visoka razina komunikativnosti rješenja, visoka razina profesionalnosti rješenja, primjenjivost u svim medijima i izvedivost u svim tehnologijama i jedinstvenost i inovativnost rješenja. Cilj natječaja je bio postići prepoznatljiv, originalan i suvremen vizualni identitet i slogan Crikveničko-vinodolske rivijere kao temelj sustavne komunikacije prema turistima, partnerima i javnosti.

NOVI VIZUALNI IDENTITET

Nakon otvaranja svih pristiglih prijava Ocenjivački sud je izabrao rad tvrtke *Hyper dizajn d.o.o.* iz Zagreba.

- Novim vizualnim identitetom Crikveničko-vinodolska rivijera je prikazana kao dinamična rivijera rekreacije i zdravlja. Navedena značajka reflektira se kroz krajolik i razne mogućnosti aktivnosti koje nudi. Znak je izведен iz stilizira-

» Znak je izведен iz stiliziranih izohipsa i izobata područja Rivijere. Stilizirani prikaz pulsa srca odražava rekreaciju jednako kao i zdravlje. Organska forma znaka komunicira sve ono što je Rivijera, bogata i raznolika destinacija koja pruža savršen odmor i relaksaciju s jedne strane te dinamiku različitih aktivnosti s druge. Za tipografski dio logotipa odabran je font Philosopher - serifni font čiji serifi imaju naznake samog znaka. Serifi tekstu daju život i dinamiku. - smatraju kreatori pobjedničkog idejnog rješenja. «

nih izohipsa i izobata područja Rivijere. Stilizirani prikaz pulsa srca odražava rekreaciju jednako kao i zdravlje. Organska forma znaka komunicira sve ono što je Rivijera, bogata i raznolika destinacija koja pruža savršen odmor i relaksaciju s jedne strane te dinamiku različitih aktivnosti s druge. Za tipografski dio logotipa odabran je font Philosopher - serifni font čiji serifi imaju naznake samog znaka. Serifi tekstu daju život i dinamiku. - smatraju kreatori pobjedničkog idejnog rješenja.

- Slogan komunicira kontakt čovjeka sa samim sobom i okolinom koja ga okružuje. Čovjek živi/diše/pulsira jednako kao i njegovo okruženje. Puls je život. Priroda je život. Rekreacija je život. Zdravlje je život. Kultura je život. Život je priroda. Život je rekreacija. Život je zdravlje. Život je kultura. Rivijera je život. - objašnjenje je ideje slogana, koji se vezuje uz vizualni identitet Rivijere. S obzirom na veliki broj različitih turističkih proizvoda, predloženi su brojni slogani poput Puls vitalnosti, Puls grada, Puls igre, Puls tijela, Puls zabave, Puls vremena, Puls prirode, Puls vjere, Puls života.

Komisija je odlučila da slogan „**Puls života**“ u potpunosti zaočnuje cijeli koncept i priču Rivijere te ga je odabrala kao glavni slogan Rivijere.

- Očekujemo da će novi vizualni identitet svojom vizualnom potrukom pridonijeti sveukupnoj upečatljivosti i atraktivnosti Rivijere te, u konačnici, povećati prepoznatljivost CVR kao cjeline u svoj kompleksnosti njene ponude. Novi vizualni identitet generirat će niz koristi kako za interesne skupine u turističkom sektoru Rivijere, tako i za ciljne tržišne segmente kojima se obraća. Na razini posjetitelja on bi trebao olakšati komunikaciju vrijednosti i jedinstvenosti te nedvosmisleno prepoznavanje pripadnosti i komplementarnosti različitih područja i ponuđača usluga na rivijeri. S druge strane on bi trebao potaknuti: stvaranje snažnog imidža i prepoznatljivosti na ciljnim tržištima, jasnu identifikaciju i diferencijaciju na ciljnim tržištima te biti objedinjavajući faktor za turistički sektor Crikveničko-vinodolske rivijere. - ističu u TZG Crikvenice.

Griška škola harmonike FORTISSIMO

Maškare su u našem kraju tradicija koja se voli, poštuje i njeguje od malih nogu. Upravo su maškare i najzaslužnije za popularizaciju instrumenta o kojem je u ovom tekstu riječ, a to je harmonika. Naš sugovornik **Ivan Puškarić**, potaknut voljom i željom djece da nauče svirati harmoniku, odlučio je u Grižanama otvoriti školu harmonike „Fortissimo“. Škola danas ima 35 polaznika, a zbog velikog uspjeha projekta, Ivan u planu ima i širenje djelatnosti škole.

Ivan Puškarić harmoniku je počeo svirati u petom razredu osnovne škole uzimajući privatne satove kod učitelja Tomislava Dražića iz Bribira, Orlanda iz Matulja i profesorice klavira Ivane Baričević, te je do osmog razreda već prilično dobro svirao. Već je tada dobivao zamolbe da svoje sviračko umijeće prenese drugima i uvidio je da ga to jako veseli. Vidjevši da je netko „prosvirao“ zahvaljujući njegovim uputama ispunio ga je osjećaj ponosa. Bio je ponosan na svog učenika, ali i na sebe što je već u dobi od 14 godina sposoban prenijeti znanje sviranja harmonike.

Ivana smo spominjali već u prošlom broju kao člana tamburaškog sastava „Baruffa“ čiji je član od 2012. godine. Na svadbu jednog prijatelja došao je s harmonikom, a tamo su bili i dečki iz benda koji su u to vrijeme započeli s prvim

ozbiljnijim svirkama. Uskoro su mu poslali poruku bi li se htio pridružiti bendu, ali ne na harmonici već na braču. „Znao sam svirati tamburuču jer sam u KUD-u dugo godina svirao bugariju, ali ipak svaki instrument je specifičan, koliko god slični bili, te sam tri mjeseca vježbao kako bi bio spreman za prvu svirku s TS „Baruffa“, kazuje Ivan.

Ideja o pokretanju škole harmonike rodila se prije dvije godine: „U maškarama sam viđao malu djecu kako sviraju harmoniku, «nabadaju» samo na jednu ruku te sam kroz priču s drugim ljudima i ispitivanjem terena zaključio da bi interes za školu harmonike mogao biti velik. Ideja mi se neko vrijeme motala po glavi i na kraju sam odlučio probati, pa što bude.“

O nazivu škole nije puno razmišljao i dvojio jer je znao da je „Fortissimo“ savršen naziv koji u jednoj riječi objašnjava sve ono što on želi postići. Fortissimo je, naime, termin koji se koristi kako bi se u glazbi označila dinamika izvođenja skladbe, a znači „najglasnije moguće“: „Taj sam naziv odabrao jer je u skladu s mojim težnjama i ambicijama kako želim da polaznici sviraju. Pokušavam da ta djeca maksimalno ostvare svoje

potencijale i na kraju krajeva da budu zadovoljni s postignutim napretkom“, objašnjava Ivan.

VELIKI INTERES ZA ŠKOLU HARMONIKE

Nakon obavljanja svih potrebnih formalnosti za osnivanje obrta i pokretanje škole, Ivan je u Osnovnoj školi „Jurja Klovića“ u Triblju podijelio informativne letke za upise prvih polaznika. Iako je pretpostavljao da će odaziv biti dobar, nije očekivao da će mu se u prva dva tjedna prijaviti čak 15 zainteresiranih mališana. Priča se vrlo brzo proširila izvan granica Vino-

CRIKVENIČKA GLAZBENA SCENA

Hard rock bend EPI

dolske općine te sada škola ima 35 polaznika iz cijele okolice, uključujući Hreljin, Jadranovo, Crikvenicu i Krk. Sa svakim polaznikom održava privatne satove te vremenski ne može primiti više djece, iako svaki tјedan dobiva nekoliko novih upita.

„Iz dana u dan rastao je interes i volja djece da sviraju harmoniku, a samim time rasla je i moja želja i motivacija. Meni je prvenstveno bila želja da potaknem u djeci ljubav prema glazbi i harmonici te da ih čim više zainteresiram za taj instrument“, navodi Ivan. Za razliku od drugih glazbenih škola koje su nešto strože i u kojima se uglavnom formalno drže propisanog plana i programa, Ivan svoje poduke nastoji održati kroz šalu i zabavu. Nema nekoga strogog repertoara kojeg se drži, već radi ono što je u skladu sa željama i interesima polaznika. U komunikaciji s polaznicima dogovori se što će svirati. Kako je većina polaznika dobila motivaciju za naučiti svirati harmoniku kroz maškare, u početku, kaže Ivan, uglavnom sviraju domaće, primorske i dalmatinske pjesme koje se mogu čuti na maškarama. S vremenom, kako sviraju, njihov se glazbeni interes širi, a samim time se širi i repertoar. Ipak, Ivan ističe kako postoje neke osnove koje svi moraju proći: „Imaju lekcije koje moraju proći što se tiče osnova sviranja i notnog zapisa. Kada vidim da su već sluh razvili do određene mjere, nastojim s njima svirati i po sluhu tako da u nekim situacijama mogu i sami „skinuti“ pjesmu bez da moraju svirati po notama. Njima je to najveća motivacija za nastavak učenja, kada uspiju odsvirati ono što su zamislili.“

Ono što je također vrlo važno za roditelje polaznika, ali i za tu djecu koja većinom imaju i neke druge hobije i aktivnosti je da se u „Fortissimo“ Ivan nastoji prilagoditi njihovim obavezama i mogućnostima što se tiče prijevoza i dovoženja djece u grišku „Kuću Klović“ gdje je unajmio prostor za potrebe održavanja satova.

U PLANU I GLAZBENI VRTIĆ

Dobar odaziv i reakcije dali su Ivanu poticaj za nastavak rada i širenje djelatnosti obrta te je tako u planu uz harmoniku ubaciti i tečaj sviranja klavira, a oglas za učitelja klavira već je raspisan.

Za jesen Ivan planira još jedan veliki projekt koji je u razradi, a riječ je o glazbenom vrtiću, točnije glazbenim radionicama za djecu vrtićke dobi: „Maloj djeci u uho prvo uđe ritam i to im je prvi osjećaj za glazbu. U dodiru s glazbom djeca sve više razvijaju interes i senzibiliziraju se za glazbu. Želim da djeca u ovom kraju dobiju mogućnost da ih glazba prati od malih nogu“, ističe Ivan. Radionice bi se održavale jednom tjedno, a još razmišlja bi li to bilo samo za predškolce ili za djecu već od tri godine pa do prvog razreda. Glazbene radionice takve vrste već postoje diljem Hrvatske, a imati tako nešto u Grižanama bilo bi veoma značajno za cijeli crikveničko-vinodolski kraj.

Lea Klarić

Hard rock bend „Epicentar“ djeluje na crikveničkoj glazbenoj sceni od 2010. godine. U početku je to bio isključivo jakovarski bend kojeg su osnovala trojica prijatelja iz djetinjstva i zaljubljenici u taj glazbeni žanr. U sklopu promocije njihova nedavno objavljenog, te ujedno i prvog, nosača zvuka, obavili smo kratki razgovor u kojem nam je jedan od članova benda, **Claudio Šegulja**, predstavio dosadašnji rad benda te otkrio ponešto o albumu jednostavnog naziva „Epicentar“. Osnutak rock benda „Epicentar“ vremenski se podudara s formiranjem crikveničke rock scene pri čemu su brojni bendovi održavali probe u prostorima jakovarskog Doma kulture. Jedan od osnivača benda te jedini od prvotne postave koji je još uvijek član, Claudio Šegulja, kaže kako mu je godinama bila želja osnovati bend.

Prvu postavu „Epicentra“ činili su **Claudio Šegulja** (vokal i gitara), **Robert Kosanović** (gitara) i **Vedran Šegulja** (bubnjevi), a ubrzo im se pridružio i **Branimir Šegulja**.

Već nekoliko mjeseci nakon odluke o okupljanju bend je imao prvi nastup. Bilo je to 2010. godine u „Rock klubu“ u Jadranovu. Iako je to možda bilo prerano i nisu još bili toliko uvježbani, bili su nestrljivi da prvi put zasviraju pred publikom, ali i jedan njihov tadašnji član, Vedran Šegulja, je pomorac te su htjeli održati nastup prije negoli on ode na brod.

U proteklih jedanaest godina „Epicentar“ je nekoliko puta mijenjao sastav te od onih koji su u jednom trenutku bili članovi benda valja spomenuti **Franka Brozičevića**, **Eda Sujelmanovića**, **Renata Antića** i **Ivana Gjevića**. Trenutnu postavu čine: **Claudio Šegulja** (vokal), **Zoran Rajnovac** (gitara), **Igor Kostrenčić** (bubnjevi), **Andrija Turk** (bas gitara) i **Matija Lukanić** (gitara). Promjene članova su, navodi Claudio, pozitivno utjecale na razvoj i kvalitetu benda. Svaki novi član donio je nešto svoje, a sadašnji članovi su zaista dobri glazbenici, ističe naš sugovornik.

DRUGO MJESTO NA RI ROCK FESTIVALU

„Epicentar“ je krenuo iz Jadranova, a ubrzo su ostvarili zapažene nastupe po Hrvatskoj (Rijeka, Zagreb, Šibenik), ali i u nekim susjednim zemljama. Od najdražih nastupa ističu nastup na „Ri Rock“ festivalu, na kojem su inače redoviti izvođači, i to na njegovom 38. izdanju 2016. godine kada su osvojili drugo mjesto po izboru stručnog žirija i prvo mjesto publike. Rado se sjećaju i svirke povodom otvorenja Trga Stjepana Radića u Crikvenici kada su nastupali kao predgrupa „Psihomodopop-u“ te kada su u Jadranovu pozornicu dijelili s „Hladnim pivom“.

Preko riječke rock scene o „Epicentru“ se pročuo dobar glas pa su tako počeli dobivati pozive za nastupe po raznim klubovima i

Andrija Turk, Claudio Šegulja, Matija Lukanić i Igor Kostrenčić

CENTAR izdao svoj prvi album

» Promjene članova su, navodi Claudio, pozitivno utjecale na razvoj i kvalitetu benda. Svaki novi član donio je nešto svoje, a sadašnji članovi su zaista dobri glazbenici. «

festivalima. Posljednji nastup održali su u prosincu 2019. godine u riječkom „River Pub-u“ pa sa novim gitaristom Matijom Lukanićem još nisu imali priliku nastupati uživo. Sada su njihove svirke ograničene samo na probe koje se održavaju tri puta tjedno. Prije pandemije na probe su često znali svratiti njihovi prijatelji ili ljubitelji njihove glazbe te su se probe nerijetko pretvarale u prave fešte. Sve pjesme koje izvode su autorske, a autori teksta i glazbe su Claudio Šegulja i Zoran Rajnovac, ali, ističe Claudio, kasnije svi imaju svoje sugestije i ubliče pjesmu do konačne verzije tako da se može reći da svi članovi benda imaju udio u autorstvu. U početku su pisali i izvodili pjesme i na hrvatskom i na engleskom jeziku, ali sada ih izvode isključivo na engleskom jeziku jer je pogodniji za vrstu glazbe kojom se bave. Na nastupima se drže svojih, autorskih, pjesama, ali po želji publike spremni su ponekad odsvirati i poneku obradu.

Članovi benda „Epicentar“ u budućnosti planiraju izdati još koji album jer imaju autorskih pjesama za koje na ovom albumu nije bilo mesta. Također se nadaju da će pronaći i nešto adekvatniji prostor za održavanje proba s obzirom na to da je prostor u kojem trenutno vježbaju prilično vlažan i kao takav štetan za instrumente.

Veoma su zadovoljni recenzijama i

Andrija Turk, Zoran Rajnovac, Claudio Šegulja, Igor Kostrenčić i Matija Lukanić

kritikama sa svih strana uzvevši u obzir da su prvenstveno amaterski bend. Za jedan rock bend iz malog mjesta zaista puno znači kada čuju da se njihova glazba pušta i u drugim zemljama, primjerice u BiH i Italiji.

Ovim putem zahvaljuju se **Davoru Tomiću, Draženu Kecmanu, Igoru Klanfaru** za rad na albumu, **Tončiju Fantovu i Borisu Perkovu** za promociju, **Ani Paris** za fotografije te **Leonardu Haramiji i Izabeli Barišić** za izradu logotipa benda.

„Guštamo u koncertima, probama u svemu vezanom za glazbu. Svaki slobodan trenutak koristimo da se nađemo i sviramo. Mladi članovi benda su vrhunski glazbenici i puni volje, a Zoran Rajnovec i ja nismo baš više u cvjet mladosti, ali i nas još drži velika želja i volja za stvaranjem glazbe. Svaki koncert nam je svojevrsna anegdota i to je draž svega“, kaže Claudio Šegulja.

Lea Klarić

PRVI ALBUM JEDNOSTAVNOG NAZIVA „EPICENTAR“

Pjesme koje se nalaze na albumu snimane su u razdoblju između 2013. i 2019. godine. Plan je bio prošle godine objaviti album i održati promociju, ali zbog epidemioloških mjera odlučili su odgoditi izdavanje nadajući se da će se situacija popraviti.

Kako se epidemiji ne nadzire kraj i nitko ne zna do kada će

trajati, ove su godine ipak odlučili da album ugleda svjetlo dana. Od tridesetak autorskih pjesama odabrali su deset koje zaslužuju mjesto na njihovom prvom nosaču zvuka.

Sve pjesme dostupne su online na stranici „Metalkonoba Opatija“ (<https://metalkonobaopatija.bandcamp.com/>) te se album ondje može i besplatno preuzeti.

Piše: Velimir Domijan

Po završetku Pomorske škole tražio sam i odmah dobio zaposlenje u našoj tada najvećoj pomorskoj kompaniji riječkoj „Jugoliniji“ kao pripravnik. Naime, svaki svršeni učenik nautike je morao prije polaganja ispita za poručnika trgovske mornarice obaviti plovidbeni staž u trajanju dvije godine na brodovima duge plovidbe, tzv. kadeturu.

Tako sam se u studenome 1965. na Zagrebačkoj obali u Rijeci ukrcao na m/b „Drežnica“ koji je plovio na liniji za Južnu Ameriku. Putovanje je trajalo 70 dana a ticali smo luke Buenos Aires, Motevideo, Santos, Rio de Janeiro, Recife, Barcelonu, Genovu, Napoli i Koper prije Rijeke. Bio sam presretan, jer je zapovjednik broda bio Juraj Deletis, onaj isti barba s kojim sam već bio na „Trećem maju“. Na brodu sam zatekao i vježbenika stroja ili asistenta stroja, mog

Kadetura

prezimenjaka Petra Domijana iz Drivenika tako da je početak izgledao sasvim dobro.

KADET ZNA ČA JE BOCA

Krcali smo 56 kamiona marke „Škoda“ za Buenos Aires, a noštromo me je odmah zaposlio: „Kadet, zami metlu i škavaceru i pometi barkariž i skalu reale da se sjaji k'o p...oko“. Naš noštromo Jure Klarin, od milja zvan Johnnie Walker (zna se po čemu) je bil onako izvana grub na besedami, ali kad san ga upoznal, videl san da je bil duša od čovika.

Našal san metlu i brzo san obavil posal, a J. Walker je kratko komentiral: „Vidi se kadet da si seosko dite. Bit će neč od tebe, a sad hodi pod provu i donesi meštru bocu!“ Taj stari štos san već znal, poslušal san ga, šal san pod provu i donesal konop ki se na brodu zove boca. Naime, brodski žargon je specifičan, pa bi oni ki su prvi put na brodu obično pomisleli da je boca nekakova staklenka, ali ni, to je kraći komad konopa ki se koristi kod armiža.

Meštru Mladenu Toriću se je ovo dopalo, pa je na večeru va meser noštromu donesal komad konopa (bocu) i rekao mu: „Ovaj kadet zna ča je boca, pa je ti sad sam vrati

pod provu. Bilo je smeha ... Inače, na brodu su dva brodska salona (mesera) u kojima se jede i provodi slobodno vrijeme. Jedan je za posadu, a drugi, odvojen za časnike. Kadeti i asistenti su smješteni s posadom, pa smo tako za stolom dobili mjesto uz noštromu i meštra. Hrana je na brodu odlična, a običaj je bio da uz ručak i večeru svaki član posade dobije i pola litre vina. Odmah je pala i pogodba: „Kadet ti ne piše vino?“ pita meštar. „Naravno da ne!“ odgovaram i odmah slijedi prijedlog: „Tvoje vino će za obed popit noštromo, a za večeru ja. Zauzvrat ćeš dobit naš dessert, osim kad bude kompot. More?“, predlaže meštar.

„Kako ne.“ pristajem i tako si do kraja vijaja priskrbljujem trostruku porciju slatkoga. Mislel sam poslije večere poć odmorit, ali niš od toga. Već na sedan ur zove J. Walker ekipu kuverte na ricavanje ukrcanih kamiona. E, jesan se natekal z štive do prove - te donesi kadet ovo pa ono, požuri, nategni, povuci ... Na sriču, delal san z meštron Mladenom va ekipi, pa J. Walker ni mogao previše zijat na mene. Trebalo je delo finit čin prije, kako bi brod mogao isplovit, jer sako stajanje va portu košta. Prvi oficir (čif) meni dragi kap.

Cezar Paro Vidulin samo bi z

soljera saku uru vrimena, zval noštroma i meštra: „Kad ćete završit? Požurite!“

Konačno, na tri ure za polnoćun smo završili a već na tri i pol smo se odvezali i partili z Rike za za Buenos Aires. Pred nami je bila traversada od 19 dan bez pristajanja. Kad san došal va kabinu, onako umoran valje san va radnoj robi zaspal, a da me nisu probudili na devet ur, još bin bil spal.

Iz mirnog i laganog življjenja doma poli matere i oca, prvi dan 16 ur delat ni bilo lahko.

PRVI PRELAZAK EKVATORA

Nakon 18 dana navigacije došli smo nadomak ekvatora.

Barba Juraj je za nas novopečene mornare i putnike (imeli smo 12 putnika i putnica na brodu), ki su prvi put prelazili ekvator priredil krštenje uz tradicionalno polivanje moren i posipanjem brašna po glavi. Čif Cezar je napravil svjedodžbe z mornarskin krsnin imenom. Ja sam tako postal Šiljo Tuljan, a krstil me je neizbjegni noštromo J. Walker va ulogi boga Neptuna z trozupcem va livoj ruki.

Bilo je veselo, posebno su putnici bili kumenti ča su kršteni po staron običaju.

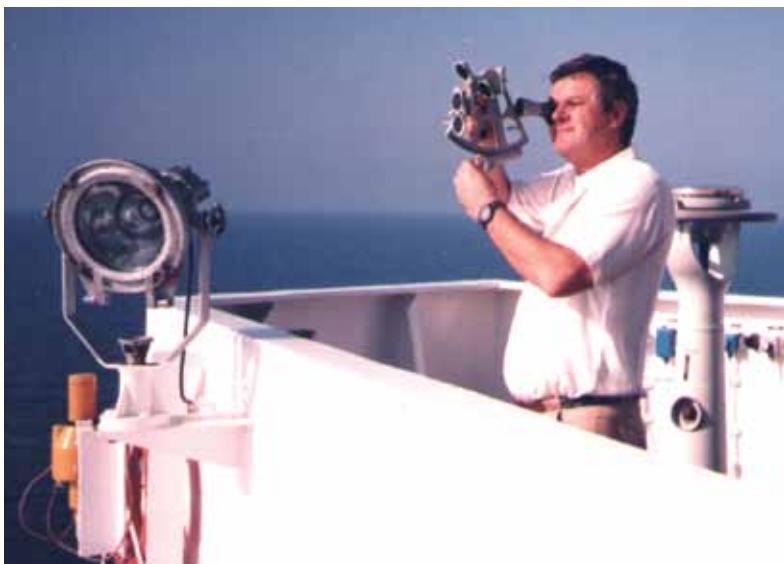
Kad smo zapolne došli blizu otočja

Čin krštenja nakon prvog prelaska Ekvatora

PRIČE STAROG KAPETANA

Određivanje pozicije broda pomoću sekstanta

Penedos de Sao Pedro i Paolo, osjetili san da brod smanjuje brzinu. Šal san na krmu, a tamo barba i kapo Frane Marasović z tunjami (povrazi najlona od 2 mm) love ribe! Čif Cezar ki je bil na va gvardiji je brodon šal oko tih otoka, jer se znalo da je tu dobra pošta za tunolov. Isplatio se, barba je čupal lipu yellowfin (zlatnoperajnu) tunu od 16 kil ku smo drugi dan pojili. Dopala mi se kadetura, jer san učil svoj budući posal. Kadeti su inače na brodu va „dnevnicu“ (od 8 do 17 sati) i delaju se mornarske posle ko i drugi na kuverti. Isto tako, saki san dan poslje večere hodil va čifovu gvardiju (od 16 do 20 sati) kadi bi mi čif Cezar pokažival kako se vodi navigacija i kako se određuje pozicija broda po zvezdama. Još i danas mi odzvanja njegov glas: „Kadet! Pozor! Stop!“

Čif Cezar bi sekstantom snimil zvezdu, a ja bin va čartrumu zapisal točno vrime z kronometra, a on bi onda došao va čartrum i rekao: „Rigel 45 14.6!“

Poslje bi zračunali točnu poziciju kadi se brod nalazi i ucrtali je na pomorsku kartu, na način kako su to delali pomorci letima prije nas. O nekakovoj satelitskoj navigaciji onda ni bilo ni spomena.

Lipo je sjedit se tih prvih dan, nisan imel puno vrimena za mislit na doma. Kad tomu dodan brojne vesele mornarske štorije kih san se naslušal va slobodno vrime, ni mi žal ča san se odlučil bit pomorac. Tek poslje prolaza ekvatora, počel san pisat pismo materi i mojoj Bosi,

jer za 8 dan ćemo bit na Recalada Practicos (pilotska stаница ispred Montevidea). Tamo ćemo ukrcati pilota za plovidbu rijekom Rio de la Plata do Buenos Airesa, a pilot će nan donest pisma od naših doma. To je bil lipi običaj naše agencije „J. E. Turner“ da pristigla pisma valje priko pilota dostavi pomorčima. Znali su ča to nami znači! Da van je samo znati koliko mi je veselje bilo čitat prvo dobiveno pismo od moje mame i braca, a da o Bosiljinon i ne govorin. Pročital san ih sigurno desetak puti dok nismo došli va Buenos Aires. Svu našu korespondenciju, čuvan i danas va jednon staron kuferu na šufitu. Morat ću ih opet jednoga dana pročitat!

RJEČNIK BRODSKIH IZRAZA:

- noštromo* – vođa posade palube ili stroja
- meštar* – brodski tesar
- barkariž* – otvor na boku broda kroz koji se ulazi na brod
- skala reale* – skala kojom se pristupa brodu i silazi s njega
- armiž* – privez i odvez broda
- kuverta* – paluba
- ricavanje* – učvršćivanje tereta od pomicanja
- vijaj* – brodsko putovanje
- štiva* – brodsko skladište
- soljer* – grotlo skladišta na palubi
- čartrum* – navigacijska prostorija s pomorskim kartama

ZAVIČAJNI KANTUN

Piše: Damir Gašparović

Car (Czar) najčešće crikveničko prezime

Povijest upisa kućnih brojeva i pojedinih dijelova (sela i zaselaka) naselja Crikvenica stara je više od 235 godina.

Naime, 1785. g. u Matičnoj knjizi rođenih/krštenih župe Kotor župnici počinju, uz sve ostale podatke o djetetu, upisivati dio naselja Crikvenice i kućni broj rođenja. U nastavku analiziramo vezu između crikveničkih prezimen rođenih u 30-godišnjem razdoblju između 1785. i 1815. g. i pojedinih dijelova naselja Crikvenica (izvor: Matična knjige rođenih/krštenih župe Kotor i župe Crikvenica).

Naselje Crikvenica su tada činili sljedeći dijelovi: Crikvenica (**Czriquenicza**) u užem smislu (današnji centar Crikvenice, Gorica, Petak, Vinodolska, Zvonimirova, Strossmayerova ul., obala itd.), zatim Benići (**Benichi**), Dolac (**Dolacz**), Zoričići (**Zoricichi**), Dvorska, Katnići (**Katnichi**), Kotor, Ladvić (**Ladvich**), Sopaljska (**Szopaljska**) i Šupera (**Superi**).

U Crikvenici u užem smislu u razdoblju 1785.-1815. bilo je 575 rođenih od čega je najviše, čak 225-oro (39,1%) nosilo prezime Car (**Czar**).

Nadalje slijede: Matejčići (**Matejchich**) - 54, Ivančići (**Ivanchich**) - 52, Jurinčići (**Jurincich**) - 26, Stojčići (**Stojcich**) - 24, Katnići (**Katnich**) - 23, Lovrići (**Lovrich**) - 23, Vičići (**Vichich**) - 20 i kojih je svih skupa bilo manje (222) od Careva.

U Benićima (**Benichi**) je bilo 30-oro novorođenih od čega je njih čak 24 (80%) nosilo prezime Benić (**Benich**).

Od 95-oro djece rođenih u Dolcu (**Dolacz**) bilo je najviše Župana (**Zupan**) - 29 (30,5%), Veljačića (**Velachich**) - 28 (29,5%) i Benića (**Benich**) - 23 (24,2%).

U Zoričićima (**Zoricichi**) je od 30 rođenih dominiralo prezime Škiljan (**Skiljan**) sa 12 (40%) i prezime Zoričić (**Zoricich**) sa 11 nositelja (36,7%).

U Dvorskoj (25 rođenih) i u Katnićima (**Katnichi** - 22 rođena) su svi nosili samo jedno prezime – **Katnich**.

46-oro rođenih na Kotoru nosila su samo dva prezimena: Župana (**Zupan**) je bilo 37 (80,4%) otprilike četiri puta više nego Škiljana (**Skiljan** - 9 novorođenih ili 19,6%).

U Ladviću (**Ladvich**) je rođeno 167-oro djece među kojima dominiraju tri prezimena: najčešće je Brnjac (**Bernjacz** – ili 32,9%), a zatim slijede Brožičević (**Brozicevich** - 48 ili 28,7%) i Gržićić (**Gersichich** - 35 ili 21%).

U Sopaljskoj (**Szopaljska**) je 75-oro novorođenih nosilo samo tri prezimena: uvjerljivo najčešće je prezime Lovrić (**Lovrich**) sa 59 nositelja (78,7%), a zatim slijede Tičac (**Tichacz**) sa 10 (13,3%) i Košuljandić (**Kosuljandich**) sa 6 nositelja (8%).

Među 68-ero novorođenih u Šuperima (**Superi**) je bilo najviše Škiljana (**Skiljan** - 27 ili 39,7% iza kojih slijede Dračići (**Drachich** - 22 ili 32,4%).

1 - U zagradama će biti navedeni nazivi i prezimena upravo onako kako su bili upisivani u Matičnoj knjizi

2 - Za područje Zorichicha, na početku promatrano razdoblja, upisivani su toponimi Drenin i Škiljani (**Skiljani**)

Knjiga JAKOVARSKI BOĆARI o 25 godina BK „Sveti Jakov“

Prije nekoliko dana iz tiska je izašla knjiga „Jakovarski boćari“ autora Ivica Šubata, izdana u povodu 25. godišnjice postojanja Boćarskog kluba „Sveti Jakov“. Ovaj uspješni sportski kolektiv iz Jadranova osnovan je 18. 11. 1995. i za svoj je 25. rođendan dobio raskošnu monografiju u kojoj je na 224 stranice zabilježena bogata klupska povijest.

Priča o jakovarskim boćarima počinje svedočenjem pok. Milutina Ahela o boćarskoj tradiciji Jadranova koja seže još u doba nekadašnje Kraljevine Jugoslavije i vrijeme između dva svjetska rata, kad su se u Svetom Jakovu Šiljevici boće igrale na čak četiri lokacije. Od tada pa do danas u Jadranovu su se boće igrale stalno, tako da sadašnji veliki uspjesi BK „Sveti Jakov“ imaju svoje korijene koji nisu od jučer. Sedamdesete godine prošlog stoljeća su bile godine procvata društvenog života u Jadranovu, godine velikog zajedništva mještana kada su

Vjekoslav Matetić

dobrovoljnim radom izgrađeni kapitalni objekti sportske infrastrukture. Osnovan je Nogometni klub „Jadranovo“ 1982. godine, uz postojeće Sportsko ribolovno društvo „Tunera“ i Kulturno umjetničko društvo „Martin Matetić“ stjecište društvenog života žitelja Jadranova.

Nogometni klub „Jadranovo“ djelovao je do 1992. godine, sve do početka Domovinskog rata kad je velik broj igrača i članova NK „Jadranovo“ otišao na ratište. U godinama koje su potom uslijedile više nije bilo mogućnosti (prije svega finansijske) za održavanje zahtjevnog pogona nogometnog kluba, ali je ostala vrijedna infrastruktura, prije svega klupske prostorije sa svačionicama i sanitrijama. Uz prostorije je bio jog na kojem su se u sve većem broju okupljali uglavnom stariji mještani, a potom i bivši nogometari koji su se počeli baviti boćanjem, tako da je stari jakovarski sport opet oživio u mjestu.

Ivica Šaban

O KNJIZI

Monografija „Jakovarski boćari“ ima 224 tvrdo ukoričene kolorne stranice čiji sadržaj potpisuje Ivica Šubat. Nakladnik knjige je BK „Sveti Jakov“, a sunakladnik Gradska knjižnica Crikvenica. Uz autora u uredništvu izdanja su bili Ivica Šaban, Zoran Brnić, Vjekoslav Matetić, Boris Grbčić, Ivan Šipek i Kristijan Šipek.

Knjiga je izdana u produkciji Nakladničkog poduzeća „Neriz d.o.o. iz Jadranova, grafičko oblikovanje potpisuje Dubravka Car, a grafičku pripremu Božana Stjepanović. Naklada knjige je 300 primjeraka tiskanih u zagrebačkoj tiskari „Kerschoffset“.

Zahvalnost za izdavanje knjige „Jakovarski boćari“ nakladnik iskazuje brojnim sponzorima i donatorima – Tomislavu Jeliću, Željku Dvojkoviću, Josipu Topolovčanu, Ivi Jurčiću, Fikiju Đafiću, Ivanu Vulčiku, Besiru, zatim Gradu Crikvenici, Hrvatskom boćarskom savezu, Zajednici sportova PGŽ, TZG Kraljevice, ŽLU Crikvenica, Boćarskom klubu „Kukuljanovo“, tvrtkama CIAK grupa, IPRO

inženjering d.o.o., „Eko Murvica“ d.o.o., CAME d.o.o., RUS d.o.o., „Hotend“, JODA nekretnine, D.J. trans, „Triglav osiguranje“ d.d., „Geodetski zavod Rijeka“, BSK d.o.o., „Jadro servis“ d.o.o., „Milman“, ETG, „Grabrova“, „Foto-Ivančić“, „Lavorić“, „KU-PE“, „Ritex“ i svima koji su na bilo koji način dali svoj doprinos da se objavi knjiga.

UKORIČENA POVIJEST USPJEŠNOG KLUBA

TURNIR JAKOVLJA ZAMETAK KLUBA

Kad su 25. srpnja 1993. godine, uz proslavu Dana mesta i blagdan sv. Jakova, boćari Šiljevice (**Ivan Valković, Marijan Perhat, Anton Ahel i Davor Ahel**) odigrali utakmicu protiv boćara Kloštra (**Marijan Grbčić, Ivan Grbčić Frančić, Stanko Grbčić i Ivan Brnić**), rodila se ideja da se svake godine uz Jakovlju održi boćarski turnir uz sudjelovanje boćara iz susjednih mjesta. Ideja je realizirana, a kako je boćara u Jadranovu bilo sve više, osnovan je 18.11.1995. Boćarski klub „Sveti Jakov“. Za prvog predsjednika izabran je **Ivan Šegulja**, dopredsjednik je postao **Nikola Šaban**, a tajnik **Stjepan Vičić**. Uz njih su u Upravnom odboru bili **Ozren Jakovac i Milutin Ahel**.

Sve do 1999. godine BK „Sveti Jakov“ nije sudjelovao u ligaškim natjecanjima, jakovarski boćari su igrali na turnirima u okolici, da bi osnivanjem Međuopćinske boćarske lige Crikvenica – Novi Vinodolski – Vinodol počeli s „pravim“ natjecateljskim boćanjem. Prvu službenu utakmicu BK „Sveti Jakov“ je odigrao 25.4.1999. na svom nogu u Jadranovu protiv „Drina“ iz Klenovice u sastavu **Marko Mašić, Cvijko Knežević, Anton Ahel, Vjekoslav Matetić, Nikola Šaban, Ivan Valković, Ivan Šipek, Neven Brnić i Ivica Šaban**. Prve pune za „Sveti Jakov“ osvojili su Marko Mašić i Cvijko Knežević u disciplini par klasično. Od tada pa do danas BK „Sveti Jakov“ je redovni sudionik boćarskih natjecanja u ingerenciji Boćarskog saveza Primorsko-goranske županije i Hrvatskog boćarskog saveza.

FANTASTIČNI REZULTATI

Slijede godine stalnog napretka Kluba koji je od najnižeg ranga natjecanja došao nadomak boćarske Superlige, među desetak najboljih hrvatskih boćarskih klubova. Godine 2001. izgrađeno je novo četverostazno boćalište (opet ponajviše dobrovoljnim radom), na kojem su boćari „Svetog Jakova“ 5 puta osvajali naslove prvaka u ligama koje su igrali, da bi danas bili nadomak najvišeg ranga natjecanja u Hrvatskoj.

Prve boćarske korake na nogu u Jadranovu napravili su svjetski poznati boćari, poput **Lea Brnića** danas jednog od najboljih boćara na svijetu.

Nakon što se zahtjevnog posla stvaranja mlađih boćara prihvatio **Vjekoslav Matetić**, koji je u Klubu bio igrač predsjednik i trener, kao na traci krenuo je niz titula koje su osvojili mlađi boćari „Svetog Jakova“. Nakon Lea na sljedima svjetskog prvaka okitili su se **Bruno**

Kraljić i Karlo Šaban, a brončane medalje na Europskom prvenstvu osvajali su **Lovro Šipek i Filip Klarić**. Naslove prvaka Hrvatske osvajali su **Lucijan Srdoč, Zvonimir Maras, Karlo Šaban, Lovro Šipek, Filip Klarić, Žarko Jerčinović, Adrian Šipek i Luka Tus**. Svi oni su u više navrata nosili dres hrvatske reprezentacije.

Juniori „Svetog Jakova“ su aktualni momčadski prvaci Hrvatske ispred svih poznatih prvoligaških klubova, a od 12 disciplina u kadetskoj i juniorskoj konkurenciji u čak 10 su prvaci Hrvatske.

Gotovo nevjerojatna priča o uspjesima boćara „Svetog Jakova“ detaljno je opisano u knjizi „Jakovarski boćari“, koja će biti promovirana čim to epidemiološki uvjeti dozvole.

Ivica Šubat

» Slijede godine stalnog napretka Kluba koji je od najnižeg ranga natjecanja došao nadomak boćarske Superlige među desetak najboljih hrvatskih boćarskih klubova. ◀

Karlo Šaban

O AUTORU

Ivica Šubat se u boćanje više uključio 2012. godine kad je izabran u Izvršni odbor Boćarskog kluba „Sveti Jakov“. Preuzeo je funkciju klupskog tajnika, na kojoj je bio do siječnja 2020. godine.

U svom Nakladničkom poduzeću „Neriz“ d.o.o. objavio je kao autor i urednik više tematskih izdanja vezanih uz boćanje. Riječ je o godišnjaku Hrvatskog boćarskog saveza (za godine 2014. i 2015.g.), godišnjacima Boćarskog saveza PGŽ (za 2016. i 2017. godinu), četiri godišnjaka BK „Sveti Jakov“ (za godine 2012., 2013., 2014. i 2015.), publikaciji BK „Zrinjevac“ i 4 biltena Ju-niorske boćarske lige.

Na portalu Crikva.hr objavio je više od 300 tekstova o boćanju, a tekstove o boćanju objavljivao je i u „Primorskim novinama“. Bavi se sportskom publicistikom, pa je kao autor ili urednik objavio monografije „40 godina Stolnoteniskog kluba Crikvenica“, „20 godina Ženskog odbojkaškog kluba Crikvenica“, „100 godina lovštva u Crikvenici“, potom niz klupskih godišnjaka (Ženski rukometni klub „Mrvica“, Nogometni klub „Crikvenica“) i 11 publikacija Prve udruge košarkaških veterana „Old Stars Zagreb“.

Član je Hrvatskog društva za povijest sporta.

Uz to autor je knjiga „155. brigada Hrvatske vojske“ i „50 godina Udruženja obrtnika Grada Crikvenice i Vinodolske općine“. Vlasnik je Nakladničkog poduzeća „Neriz“ d.o.o. iz Jadranova, „Primorskih novina“ i portala Crikva.hr.

DVE, TRI, PO DOMAĆU

Piše: Slavica Car

Naše blago

Ranen jutron kad se zbudin najprvo pogljedan krozi poneštru videt kakov nas čeka dan. Prognoza za vrime baš ne obećava da će prit tuliko željna teplina. Već nan je dosti zimi, bure i dažja. Nekako se pramaliču ne da prit, se ako ga se čuti na saken koraku. Čute se va mrisu jutra kada moj jorgovan zadiši sramežljivo otvarajuć sanene latice. Se je zazelenilo, travu rabi počupat, oslobodit zemlju da diše, ima posla kuliko ćeš. Baš ti profum jorgovana spametil me je na ditinjstvo i na lipi dani ke smo mi dečina zi Vinodiske proveli najlipši dani. Bilo je puno dečini po kućah. Nakon rata četrdesetšeste do kraja šezdeseteh let, rodilo se j' puno dece, a to vrime zvano „obnova“ obnovilo je potomstvo. Va sakoj kuće bar dvoje, troje. Rastekli se dečina po vrteh, livadah i okol Potoka uživavajuć na suncu, a lišca njin rumena ko miće jabukvice. Živilo se j' slobodno, veselo, a malen zadovoljno.

FAMILJA Z BLAGON JE BILA SITA

Rada bimo šli va dvor gljedat naše blago, pravo blago ko nas je odhranilo. Bile su to teške vrimena pa je saka familja z blagon bila sita i hranila lačne usta. Bilo je kozjega mlika, jaj, mesa od kokoš i praščevini. Meda zi nonove košnice, sakakoveh voćak i bobic ribizli, jagodic i ogrozdi. Sliv, marelac i črešan, grozja ni falelo, već ka bi sezona od dozrevanja prišla. Jedan del vrta mat je zasadila ružami i rožicami sakeh fel, to je bilo njeje malo blago. Veselili smo se saken cvatu aš smo znali da će roditi voćen i da će bit pune špajzi slatkoga pekmeza, pomidori skuhani va šalšu, soki od voća, suho meso za smok, fažola i orizi. Špajza je bila materino carstvo puno naslaganeh polic mi-

ćemii i velemi staklenkami punemi kiseloga i slatkoga bogatstva. Nismo oskudevali va ničemu samo ni bilo živeh soldi. Zato se j' skrelb naš dobri nono i otac. Otac je kot vrsni stolar delal drveni nameštaj, kredence, stoli i kantridi, klupi i pikabiti, okival je kola i bačvi. Noni i njegov brat su delali va malinu - mleli šenicu, hrmentun i stupali jašnik keh su ljudi nosili kad bi šenica sazrela na njihoveh njivah. Saki komadić plodne zemlje se j' kopal, a na gruntu je vavik bilo dela. Vredni su bili naši stari, pozнатi manivali, zidari i ribari. Hodili su i va Meriku trbuhon za kruhon, saki zasluženi dinar bilo je pravo bogatstvo. Sestrična moje matere školala se je na visokeh školah va Zagrebu, bila je jedinica. Moji dva brati su nakon pućke školi šli učit zanat kot šegrti va „Mehaniku“.

Gradile su se kuće, ma jušto tuliko vele kuliko je familje rabilo. Ni se bilo gramzljivo za velen, nisi bil jelož ča sused ima veću ili lipsu. Protegal si se kuliko si mogao. Najveće blago bilo je imet zdravu familju, dečinu. Jedino su se kupovale parceli za budućnost. Vrimena su bile takove da je bilo važno preživet, živet skromno, pošteno, dignut dečinu na nogi, poslat jih va školi ako je bilo moguće da bi njimi sigurali lakše življenje. Vjerujen da su još te generacije zadržale va sebe štujuć prave vrednosti, ceneć svoje blago i nasljedstvo našeh stareh. Nisu se prepustili žrvnu sadašnjosti va ken nikada nikomu ni dosti. Zato budimo skromni va željami i cijenimo ono ča imamo, to naše, samo naše blago aš na kraju si dvori i palaci nećemo sobun zet, rabit će nan jušto parcela dva sa dva....

SAVJET VETERINARA

Piše: Mladen Mirić, dr. med. vet., univ. mag. med. vet.

Hot spot

Hot spot ili akutni vlažni dermatitis je vrlo česta upalna promjena na koži pasa koja se javlja u toplije doba godine, kada su temperature i vlažnost zraka povišeni. Izazvana je autotraumom, odnosno psi pokušavaju ublažiti svrbež i bol tako što se grizu i češu po zahvaćenom području. Jaki svrbež i bol su lokalna reakcija organizma na specifični antigen. Najčešći uzrok je ugriz buhe. I ostali ektoparaziti poput krpelja i šugaraca mogu biti uzrok, zatim alergija na hranu, upala uha, problemi s analnim vrećicama, neadekvatno održavanje dlake, strana tijela (travke, iverak), displazija kuka te druge degenerativne bolesti zglobova.

Hot spot se najčešće javlja kod dugodlakih pasmina, te kod pasa s gustom dlakom i poddlakom: labradori i zlatni retriveri, nje-mački ovčari, bernski planinski pas, bernardinac, itd. Obično je okruglog oblika, a pojavljuje se na mjestima koja pas može dohvati zubima ili stražnjim šapama – vrat, područje iznad kukova i korijena repa te uzduž prsnog koša. Lezija je crvene boje, vlažna i eksudativna u sredini, bezdlačna, a rubovi su oštro ograničeni. Veličina ovisi o stupnju svrbeža, a nije rijetkost da u par sati od male lezije promjera 1 cm nastane 5-10 puta veća lezija. Lokacija lezije nam pomaže da otkrijemo primarni uzrok svrbeža. Hot spot na licu nam može ukazivati na upalu uha, hot spot na korijenu repa nas navodi na probleme s analnim vrećicama itd. Vrlo je važno što prije prepoznati problem, kako bi na vrijeme započeli s terapijom. Ranu prije svega treba obrijati i očistiti. Obrije se i područje oko rane, jer je lezija ponekad mnogo veća nego što izgleda. Uklanjanjem dlake osiguravamo dobru ventilaciju, tj. omogućujemo da rana „diše“. Rana se zatim tretira s blagim dezinficijensom (pjenušavi Plivasept) koji se nakon par minuta ispere. Zatim na ranu možemo aplicirati antibiotisku mast. Ovisno o stupnju svrbeža odlučujemo se o primjeni kortikosteroida. Kako bi sprječili češanje i lizanje, preporučuje se psu staviti elizabetanski ovratnik, skratiti nokte na stražnjim šapama ili mu čak dati da nosi „čarapice“ kako ne bi došlo do daljnog širenja rane. Kao i u svemu, prevencija je najbitniji čimbenik kojim onemogućujemo pojavu bolesti, pa iz tog razloga savjetujem sve vlasnike pasa da redovito održavaju dlaku njihovih ljubimaca (kupanje, češljanje, trimanje). Šišanje dugodlakih pasa u ljetnim mjesecima uvelike prevenira pojavu hot spota, no ošišati ih se ne smije prekratko zbog toga što će dlaka izgubiti svoju funkciju, a to je zaštita, ne samo od hladnoće, već i od vrućine. Također, bitno je i redovito korištenje antiparazitika te kontrola analnih vrećica kod pasa koji imaju problema s njima.

**RADNO VRIJEME VETERINARSKE AMBULANTE:
PON-ČET 14-19, PET 8-13, SUBOTOM 9-12 SATI**

Rukometna prvenstva naprasno prekinuta do polovice svibnja

Rukometašice „Murvice“ i rukometaši „Mornara-Crikvenica“ imat će prisilnu stanku od mjesec i pol dana. Naime, Upravni odbor Hrvatskog rukometnog saveza je donio odluke o zastoju natjecanja u Paket 24 Premijer liga, 1. HRL za žene, dvije prve muške lige i tri druge ženske lige do sredine svibnja. Procjena je čelnih ljudi HRS-a da bi se do tada sve igračice i igrače, stručne stožere, odnosno sve one koji sudjeluju u natjecanju, moglo procijepiti i da bi se tada prvenstva mogla nastaviti.

Ne treba posebno naglašavati koliko će ove odluke poremetiti rad klubova, što potvrđuje i **Tomislav Čupić**, trener „Mornara-Crikvenica“:

- Ne odgovara nam ova stanka, premda mi redovno treniramo svaki dan i nastojimo spremni dočekati nastavak natjecanja. Naši igrači nisu profesionalci, oni rade, studiraju ili su učenici, pa im nikako ne odgovara produžetak natjecanja u vrijeme kad počinje turistička sezona i završava se školska godina. Producžetak natjecanja iziskuje i dodatni finansijski angažman, što nije beznačajno. Teško je ovako održavati natjecateljsku formu, krenemo pa sta-

nemo, a najviše nam nedostaju utakmice, posebno mlađim igračima. Ali, što je tu je prilagodit ćemo se odlukama HRS-a, možda se nešto promjeni.

Slično funkcioniraju i rukometašice „Murvice“, što nam je rekao i njihov trener **Ramiz Džekić**:

- Mi također redovno treniramo i nadamo se da će se ova odluka promjeniti i da će se prvenstvo čim prije nastaviti. Ni nama ne odgovara zastoj natjecanja, imamo puno maturantica kojima se školske obaveze intenziviraju. Potpisali smo inicijativu klubova o što skorijem nastavku lige i nadamo se da će je HRS uvažiti.

Naime, ženski rukometni klubovi članovi 1. HRL i 2. HRL (njih ukupno 47) nisu suglasni s odlukama Upravnog odbora HRS-a i traže da se poništi Odluka o zaustavljanju natjecanja za ženske rukometne klubove.

Traže da se natjecanja u ženskom rukometu nastave prema natjecateljskom kalendaru s početkom od subote 24. travnja 2021., a hoće li se njihovo traženje usvojiti znat će se uskoro.

Ivica Šubat

Oliver Lušić

14. kolo: MURVICA – PODRAVKA VEGETA 22:39 (15:20)

Crikvenica, 7.4.2021. Gradska sportska dvorana. Bez gledatelja. Suci: Kasunić i Nikolovski (Karlovac).

MURVICA: Strukar, Ljubanović, Prevendar 4, Maja Pešut, Jelenović 4 (1), Masnić 6, Grozdek 2, Mandekić, Lekaj 2, Debelić 1, Lorbek, Lončarić 3, Matea Pešut, Tomić. Trener: Ramiz Džekić.

PODRAVKA VEGETA: Tucaković, Zadravec 4, Turk 1, Beganović 3, Karlovčan 3, Popović 3, Jandrašić 1, Džono 1, Milosavljević 4, Mrđen 2, Franušić 5, Buljan 2, Ećimović, Škarić 2, Zrnić 2, Tsakalou 6 (2). Trener: Nikola Golub.

Sedmerci: „Murvica“: 1 (1); „Podravka Vegeta“: 4 (2)

Isključenja: „Murvica“: 4'; „Podravka Vegeta“: 6'

LJESTVICA:							
1. PODRAVKA VEGETA	19	19	0	0	667:425	38	
2. LOKOMOTIVA	18	16	0	2	643:369	32	
3. UMAG	18	14	0	4	479:454	28	
4. OSIJEK	20	11	1	8	565:527	23	
5. KOKA	20	9	4	7	572:522	22	
6. BJELOVAR	17	11	0	6	498:477	22	
7. DUGO SELO '55	19	9	1	9	515:499	19	
8. SPLIT 2010	18	8	2	8	491:509	18	
9. ZRINSKI	20	8	1	11	530:600	17	
10. MURVICA	20	7	2	11	515:610	16	
11. DALMATINKA	19	6	2	11	463:504	14	
12. SESVETE	18	5	1	12	457:537	11	
13. SINJ	20	2	1	17	501:642	5	
14 1234 VIROVITICA	20	0	1	19	509:730	1	

Asistencija Martine Nekić za Anu Debelić

Nogometari „Crikvenice“ neporaženi nakon 19 utakmica!

Nogometari „Crikvenice“ nastavili su s odličnim rezultatima, pa su tako nakon čak 19 odigranih prvenstvenih utakmica jedina ligaška momčad koja nije doživjela poraz. Sjajni crikvenički golman **Igor Baričević** je dosad samo 6 puta vadio loptu iz mreže, što znači da u prosjeku „Crikvenica“ prima gol tek svaku treću utakmicu.

Tijekom proteklog tjedna „Crikvenice“ je promijenila trenera. Nakon što je ekipu vodio u prvih 5 proljetnih utakmica, zbog osobnih razloga otišao je trener **Siniša Mihić**, ostvarivši score od 4 pobjede i jedne neriješene utakmice. Na mjesto trenera došao je **Tomislav Lopac**, senjski nogometni stručnjak koji je već ranije vrlo uspješno vodio momčad „Crikvenice“. Lopac je vodio onu odličnu momčad „Crikvenice“ koja je u sezoni 2009./2010. ušla u 3. hrvatsku nogometnu ligu u kojoj su uz ostale igrali „Gorica“, „Špansko“, „Maksimir“ i drugi. Ostao je u lijepom sjećanju crikveničkim ljubiteljima nogometa.

TRI UZASTOPNE POBJEDE

U posljednje tri utakmice naši nogometari nadigrali su u Crikvenici „Buje“ (3:0) i „Uljanik“ (3:0) te „Naprijed“ na Hreljinu (1:0) čime su zadržali prednost od 5 bodova pred drugo-

Trener Tomislav Lopac

plasiranim „Grobničanom“.

Utakmica protiv „Buja“ igrana je po dosta jakoj buri, a „Crikvenica“ je do bodova došla teže nego što to sugerira konačni rezultat.

Domaći su poveli golom Šarkovića iz penala nakon prekršaja nad Prpićem i sve do zadnjih desetak minuta utakmica je bila neizvjesna. U samom finišu drugim golom Šarkovića i potom Mašića, skršen je otpor dobrih gostiju. Na Hreljinu su domaći koji se bore za opstanak dali sve od sebe ne bi li došli do važnih bodova.

Mario Alilović (u skoku), Martin Bogdanić i Igor Baričević protiv „Buja“

Međutim, autogol njihovog braniča Tijana bio je presudan i bodovi su nakon borbene utakmice otišli u Crikvenicu.

Naposljeku, prošle subote su naši nogometari u možda najboljoj utakmici proljeća nadigrali kvalitetnu momčad „Uljanika“, koja je u Crikvenicu došla s nizom od 5 uzastopnih proljetnih pobjeda. Bio je to ligaški debi trenera Lopca koji je odlično postavio igru, što je rezultiralo uvjerljivom pobjedom. Golove su postigli Fumić i Antanasković te mladi Marcelo Suden, što valja zabilježiti za povijest. Do kraja prvenstva je još 7 utakmica, „Crikvenica“ ima težak raspored, između ostalog gostuje kod „Grobničana“ i „Jadrana“, direktnih konkurenata za naslov.

Međutim, s novom dozom optimizma nakon tri uzastopne pobjede naši nogometari ulaze u završnicu prvenstva uvjereni da će doći do naslova prvaka, a samim time i kvalifikacija za drugu ligu.

Ivica Šubat

Igor Baričević

NOGOMET

SEMAFOR:

17. kolo: CRIKVENICA – BUJE 3:0 (1:0) Crikvenica, 3.4.2021.

Gradski stadion. Sudac: Milković (Viškovo). Pomoćni suci: Rašić i Podrug (Zagreb). Strijelci: 1:0 Šarković (39' - 11m), 2:0 Šarković (82'), 3:0 Mašić (85') Žuti kartoni: Antanasković („Crikvenica“), Miličević, Valenta i Enis Šoškić („Buje“) **CRIKVENICA:** Baričević, Prpić, Bogdanić, Mazzarolli, Alilović (od 90' Škoro), Butorac (od 71. Suden), Šarković, Mašić (od 90' Rubčić), Antanasković, Vidović, Fumić (od 88' Muslić). **BUJE:** Milanović, Bolčević, Damjanić, Krizmanić (od 68' Bartolić), Brečević (od 90' Elvedin Šoškić), Manić (od 68' Bučić), Miličević (od 63' Aquavita), Fakin (od 63' Bojić), Valenta, Prodan, Enis Šoškić.

18. kolo: NAPRIJED – CRIKVENICA 0:1 (0:1)

Hreljin, 10.4.2021. Igralište na Lonji. Sudac: Kukuljan (Podkilavac). Pomoćni suci: Pjevac (Delnice) i Bahun (Rijeka). Strijelac: 0:1 Tijan (20' – autogol) Žuti kartoni: Pleše („Naprijed“), Vidović i Suden („Crikvenica“) **NAPRIJED:** Ciani, Tijan (od 78' Pirić), Rukavina, Kružić, Vukajlović, Imeraj, Franjo (od 70' Kauzlaric), Tomljanović (od 61' Kuši), Polić (od 70' Bobošević), Andrić (od 46' Leskur), Pleše. **CRIKVENICA:** Baričević, Prpić, Mazzarolli, Alilović, Butorac, Šarković, Merle (od 77' Rubčić), Suden (od 80' Muslić), Antanasković, Vidović, Fumić (od 89' Matešković).

19. kolo: CRIKVENICA – ULJANIK 3:0 (2:0)

Crikvenica, 17.4.2021. Gradski stadion. Sudac: Melnjak (Rijeka). Pomoćni suci: Pajić (Rijeka) i Marušić (Matulji). Strijelci: 1:0 Fumić (14'), 2:0 Antanasković (29'), 3:0 Suden (88') Žuti kartoni: Bogdanić, Merle, Vidović („Crikvenica“); Batelić, Jokić, Dujmović („Ulianik“) **CRIKVENICA:** Baričević, Prpić, Bogdanić, Mazzarolli, Alilović, Butorac (od 89' Muslić), Šarković, Merle, Antanasković (od 80' Matešković), Vidović, Fumić (od 75' Sudan). Trener: Tomislav Lopac **ULJANIK:** Kraljević, Belančić (od 69' Mofardin), Bogdan, Batelić (od 46' Dujmović), Ramadani, Trešnjić, Jokić, Babić (od 61' Matić), Marić (od 46' Petrović), Jereb, Raković (od 46' Stošić). Trener: Saša Kolić

LJESTVICA:

1. CRIKVENICA	19	15	4	0	40:6	49
2. GROBNIČAN	19	14	2	3	65:16	44
3. JADRAN	19	13	4	2	53:17	43
4. ULJANIK	19	10	5	4	32:23	35
5. RUDAR	19	9	3	7	31:21	30
6. VINODOL	19	8	2	9	24:33	26
7. CRES	19	8	1	10	22:34	25
8. NEHAJ	19	6	5	8	16:22	23
9. PAZINKA	19	4	8	7	19:26	20
10. BUJE	19	5	3	11	24:34	18
11. NOVIGRAD	19	5	5	9	22:34	17
12. KRK	19	4	3	12	18:31	15
13. NAPRIJED	19	4	2	13	13:39	14
14. ROVINJ	19	4	1	14	17:60	12

Raspored utakmica do kraja prvenstva:

- 20. kolo (24.4.2021.) – Rovinj: ROVINJ – CRIKVENICA
- 21. kolo (1.5.2021.) – Crikvenica: CRIKVENICA – PAZINKA
- 22. kolo (4.5.2021.) – Labin: RUDAR – CRIKVENICA
- 23. kolo (8.5.2021.) – Crikvenica: CRIKVENICA – VINODOL
- 24. kolo (15.5.2021.) – Mavrinci: GROBNIČAN – CRIKVENICA
- 25. kolo (22.5.2021.) – Crikvenica: CRIKVENICA – CRES
- 26. kolo (29.5.2021.) – Poreč: JADRAN – CRIKVENICA

HEP SUPERLIGA STOLNOTENISAČICA

Stolnotenisačice poražene u Zagrebu i Dugoj Resi

Stolnotenisačice „Crikvenice“ su prošle subote gostovale u Zagrebu i Dugoj Resi gdje su igrale protiv dvije ponajbolje ekipe HEP Superlige, ekipe „Dr. Časl“ i „Aquaestila“. Zabilježile su dva očekivana poraza, a zanimljivo je da su za

9. kolo: DR. ČASL – CRIKVENICA 3:0 (9:2)

Zagreb, 10.4.2021. Dvorana OŠ „Kreativan razvoj“: Sudac: Damir Komerciški Dorina Srebrnjak – Ivana Pećanić 3:0 (11:4, 11:7, 11:1) Svetlana Mokhnacheva – Ivana Knežević Šambić 3:2 (11:5, 11:8, 10:12, 10:12, 11:5) Mirela Đurak Blažičević – Mia Radaković 3:0 (11:5, 11:4, 11:8)

9. kolo: AQUAESTIL – CRIKVENICA 3:0 (9:2)

Duga Resa, 10.4.2021. Dom Antun Tova Stipančić. Sudac: Karlo Mateša Andrea Pavlović – Mia Radaković 3:0 (11:7, 11:5, 11:3) Lana Stepinac – Diana Pećanić 3:2 (5:11, 9:11, 11:8, 12:10, 14:12) Xue Han Vukelja – Elena Košljandić 3:0 (11:2, 11:3, 11:2)

LJESTVICA:

1. DR. ČASL ZAGREB	15	15	0	45:4	30
2. TIS ZAGREB	15	14	1	44:16	29
3. AQUAESTIL	15	12	3	40:20	27
4. VARAŽDIN	14	9	5	34:24	23
5. HASTK MLADOST	15	8	7	31:26	23
6. MALINSKA DUBAŠNICA	14	6	8	24:24	20
7. BJELOVAR	14	5	9	24:32	19
8. VRSAR	15	5	10	21:34	19
9. PULA	15	4	11	19:35	19
10. STARR	14	2	12	16:39	16
11. CRIKVENICA	14	0	14	8:42	14

Diana Pećanić

NASTAVAK BOĆARSKIH LIGAŠKIH NATJECANJA

Boćari Svetog Jakova vodeći u 2. ligi

Najbolju natjecateljsku sezonu u svojoj 25. godišnjoj povijesti igraju boćari Boćarskog kluba „Sveti Jakov“. U natjecanju 2. hrvatske boćarske lige-sjever (drugoj po jačini ligi u Hrvatskoj) zauzimaju prvo mjesto i jedina su neporažena momčad u ligi. Posebno impresivno djeluje podatak da **jakovarski boćari gotovo dvije godine nisu doživjeli poraz**. Zadnji put su poraženi prije gotovo dvije godine, 23.6.2019. u Labinu, nakon čega su odigrali 21 ligašku utakmicu i postigli 17 pobjeda te 4 neriješena rezultata.

U prve dvije utakmice nastavka prvenstva boćari „Svetog Jakova“ zabilježili su dvije pobjede.

Najprije su na boćalištu u Jadranovu nadigrali boćare „Sloge“ (Čavle), ekipu protiv koje su u prijašnjim sezonomama rijetko dolazili do bodova. Gostujuća momčad za koju igra nekolicina iskusnih i vrlo kvalitetnih boćara nakon prvi klasičnih igara imala je vodstvo od 3:5, a u tri discipline se do zadnje butade nije znao pobjednik..

U tehničkim disciplinama boćari „Svetog Jakova“ pobijedili su u sve četiri discipline. U brzinskim disci-

plinama „Sveti Jakov“ ima 4 odlična brzinca (Karlo Šaban, Lovro Šipek, Filip Klarić i Žarko Jerčinović) koji dosad u ligi ne znaju za poraz. Tako je bilo i protiv „Sloge“, očekivano su došli do bodova. Jakovari su tako imali vodstvo od 11:5 i mogli su opuštenije ući u zadnje discipline. Pobjedama Filipa Klarića u pojedincu i trojke Ivica Šaban, Damir Poslek i Lovro Šipek, došli su na kraju do vrlo važne pobjede od 15:9.

U Zagrebu su nakon odlične predstave uvjerljivo savladali momčad „Ante Starčevića“, poslije „Zrinjevca“ najbolju zagrebačku boćarsku momčad. Već nakon prvih klasičnih disciplina Jakovari su imali prednost od 8 poena. Potom su brzinci očekivano odradili svoje, a povratnik u sastav Dario Džida donio je bodove u preciznom valjanju, čime je utakmice riješena. Drugi dio susreta bio je formalnost, bodovi iz Zagreba otišli su u Jadranovo.

Boćari „Svetog Jakova“ zadržali su tako vodeće mjesto na ljestvici s ambicijama osvajanja naslova prvaka, a prvak lige igra majstoricu protiv 6. ekipu iz 1. lige („Marinići“) za plasman u hrvatsku boćarsku Superligu.

2. HRVATSKA BOĆARSKA LIGA - SJEVER

8. kolo: SVETI JAKOV - SLOGA 15:9 (217:182)

Jadranovo, 10.4.2021. Boćalište BK „Sveti Jakov“. Suci: Vlaše i Lerga

Pojedinačno klasično (1:1): Lovro Šipek – Loren Križ 11:11; **Par klasično (0:2):** Kristijan Šipek, Damir Poslek – Zoran Cuculić, Stevan Uzelac 6:8; **Trojka klasično (8:9):** Loris Polić, Žarko Jerčinović, Filip Klarić – Lučano Juretić, Dalibor Tibljaš, Ivan Orlović 8:9; **Bližanje i izbijanje u krug (2:0):** Karlo Šaban – Ranko Čargonja 24:19; **Brzinsko izbijanje (2:0):** Lovro Šipek – Dalibor Tibljaš 36/44:22/37; **Precizno izbijanje (2:0):** Žarko Jerčinović – Stevan Uzelac 17:8; **Precizno valjanje (2:0):** Ivica Šaban – Lučano Juretić 32:31; **Brzinsko štafetno izbijanje (2:0):** Karlo Šaban, Filip Klarić – Loren Križ, Dalibor Tibljaš 40/54:34/49; **Pojedinačno klasično (2:0):** Filip Klarić – Lučano Juretić 13:7; **Pojedinačno klasično (0:2):** Karlo Šaban – Stevan Uzelac 9:12; **Parovi klasično (0:2):** Loris Polić, Žarko Jerčinović – Zoran Cuculić, Žarko Čargonja 8:13; **Trojka klasično (2:0):** Ivica Šaban, Damir Poslek, Lovro Šipek – Loren Križ (Dalibor Tibljaš), Ivica Juričević, Ivan Orlović 13:8.

9. kolo: ANTE STARČEVIC – SVETI JAKOV 4:20 (123:186)

Zagreb, 17.4.2021. Suci: Hudek i Nimac (Zagreb).

Pojedinačno klasično (0:2): Marko Bljaić – Lovro Šipek 10:11; **Par klasično (0:2):** Zoran Šabić, Joso Nimac – Loris Polić, Karlo Šaban 6:13; **Trojka klasično (0:2):** Danijel Đurović, Josip Bljaić, Ivan Perić – Kristijan Šipek, Damir Poslek, Filip Klarić 5:10; **Bližanje i izbijanje u krug (0:2):** Dean Biševac – Žarko Jerčinović 13:16; **Brzinsko izbijanje (0:2):** Ivan Perić – Filip Klarić 2/24:36/46; **Precizno izbijanje (2:0):** Zoran Šabić – Damir Poslek 11:5; **Precizno valjanje (0:2):** Marko Bljaić – Dario Džida 22:24; **Brzinsko štafetno izbijanje (0:2):** Zoran Šabić, Danijel Đurović – Filip Klarić, Lovro Šipek 19/43:41/56; **Pojedinačno klasično (2:0):** Danijel Đurović – Filip Klarić 13:0; **Pojedinačno klasično (0:2):** Zoran Šabić – Karlo Šaban 9:13; **Par klasično (0:2):** Josip Bljaić, Dean Biševac – Dario Džida, Lovro Šipek 6:9; **Trojka klasično (0:2):** Marko Bljaić (Josip Ivezić), Joso Nimac, Ivan Perić – Ivica Šaban (Loris Polić), Damir Poslek, Žarko Jerčinović 7:8.

Boćari „Svetog Jakova“: Damir Poslek, Žarko Jerčinović, Ivica Šaban, Kristijan Šipek, Karlo Šaban, Loris Polić, Filip Klarić, Lovro Šipek i Vjekoslav Matetić (voditelj)

BOĆANJE

2. HRVATSKA BOĆARSKA LIGA - SJEVER

LJESTVICA:

1. SVETI JAKOV	8	7	1	0	139:53	22
2. SVETI ROK KLANA	8	5	1	2	109:83	16
3. PODHUM	8	4	0	4	93:99	12
4. LABIN	8	3	2	3	94:98	11
5. SESVETE	8	3	1	4	86:106	10
6. LOVRAN	7	2	2	3	83:85	8
7. SLOGA ČAVLE	8	2	1	5	88:104	7
8. SVETI LUKA	8	2	1	5	82:110	7
9. ANTE STARČEVIĆ	7	2	1	4	66:102	71

3. HRVATSKA BOĆARSKA LIGA - ISTRA, PRIMORJE

9. kolo: GORNJI KRAJ-LADVIĆ - LINDAR 14:10 (163:158)

10. kolo: SVETVINČENAT - GORNJI KRAJ-LADVIĆ 7:17 (132:158)

LJESTVICA:

1. KASTAV	10	8	0	2	143:97	24
2. LOŠINJ 90	9	6	1	2	129:87	19
3. GORNJI KRAJ	9	6	1	2	118:98	19
4. LINDAR	9	5	1	3	128:88	16
5. SELCE BRAČANA	9	5	1	3	126:90	16
6. VODNJAN	9	4	2	3	94:98	13
7. UMAG	9	3	4	2	99:93	12
8. LUČKI RADNIK	9	2	4	3	104:112	10
9. SVETVINČENAT	9	2	0	7	87:129	6
10. ROČKO POLJE	9	0	3	6	80:136	2
11. MARIO GENNARI 1954	9	0	1	8	68:148	1

3. ŽUPANIJSKA BOĆARSKA LIGA - ISTOK

LJESTVICA:

1. KRIŽIŠĆE	6	6	0	0	87:45	18
2. SELCE	6	4	1	1	87:45	13
3. MARIO GENNARI 2	6	2	1	3	48:84	7
4. SVETI JAKOV 2	6	2	0	4	63:69	6
5. BROD MORAVICE	6	2	0	4	57:75	6
6. GRIZANE	6	1	0	5	54:78	3

MEĐUOPĆINSKA BOĆARSKA LIGA

LJESTVICA:

1. VEŽICA	2	1	1	0	16:12	4
2. KRIMEJA	4	1	1	2	21:35	4
3. PUNAT	2	1	0	1	20:8	3
4. SVETA JELENA	2	1	0	1	12:16	3
5. DRAGA	2	1	0	1	15:13	-6

crkva.hr

portal Crikvenice i okolice

JEDRILIČARSKO DRUŠTVO „VAL“

Nova generacija „Valovih“ jedriličara

U organizaciji Hrvatskoj jedriličarskog saveza, Jedriličarskog kluba „Clivo“ iz Pomera te Jedriličarskog kluba „Uljanik“ iz Pule od 31.3. do 4. 4. održano je Otvoreno prvenstvo Hrvatske u jedrenju za klasu Optimist (U16).

Prvenstvo je održano u Medulinu uz sudjelovanje 211 natjecatelja iz Ukrajine, Njemačke, Češke, Švicarske, Italije, Srbije, Slovačke, Poljske te 131 natjecatelja iz Hrvatske.

Među njima je bilo i 5 mlađih jedriličara iz crikveničkog „Vala“ predvođenih trenerom **Svenom Katnićem** – **Borna Mohač**, **Laura Čugalj**, **Andrej Uzelac**, **Niko Katunar** i **Dorian Car**. Prva dva dana regate natjecatelji su jedrili za kvalifikacije u finalne skupine, zlatnu, srebrnu i brončanu, temeljem plasmana. Od predviđenih 12 plovova, zlatna skupina odjedrila je 6 plovova, dok su preostale skupine odjedrile po 5 plovova koji su prekinuti radi bure jačine preko 30 čvorova.

Uz jedriličare „Vala“ koji su sudjelovali na Prvenstvu Hrvatske još je 7 mlađih jedriličara koji redovito svakodnevno treniraju. To su **Anton Blažičević**, **Arijan Selimović**, **Tibor Gagro**, **Rain Car**, **Stella Matić**, **Doria Pajan** i **Adriana Mužević**.

Pobjednik regate je Josip Tafra iz splitskog „Labuda“ ispred Tristana Tola iz pulske „Vege“.

Naši jedriličari postigli su sljedeće plasmane:

ZLATNA SKUPINA:

39. **Borna Mohač** (20. od hrvatskih jedriličara)

SREBRNA SKUPINA:

51. **Niko Katunar** (7. u konkurenciji dječaka do 12 godina)

56. Dorian Car

60. **Laura Čugalj** (7. u konkurenciji djevojčica do 12 godina)

64. Andrej Uzelac

Trener **Robert Jurinčić** je vrlo zadovoljan postignutim rezultatima najmlađih jedriličara „Vala“:

- Bilo je to prvo veće natjecanje naših najmlađih jedriličara i vrlo sam zadovoljan kako postignutim rezultatima, tako i njihovim napretkom koji je iz dana u dan sve vidljiviji. Stvara se nova generacija crikveničkih jedriličara od dječaka i djevojčica koji su počeli jedriti u našoj školi jedrenja prošle i preprošle godine. S njima jako dobro radi trener **Sven Katnić**, a moram istaknuti da su klinci izuzetno motivirani za treninge koji se održavaju svakodnevno i iziskuju poprilično truda. Sada ih moramo voditi na čim više regata kako bi stekli potrebno natjecateljsko iskustvo i nastave li s ovakvim radom, sigurno će doći i dobri rezultati.

Borna Mohač

NAGRADNA SKANDINAVKA

SASTAVIO: IVICA ŠUBAT

	NAPRAVA ZA STEZANJE	ORUDE ZA RAD	SUDIONICI IZBORNOG PROCESA	VELIKA VITICASTA ZAGRADA	NEODJEVEN, GOL	BOĆARSKA OBITELJ IZ JADRANOVA, REDOM BOČARI „SVETOG JAKOVA“ (IVAN, KRISTIJAN, LOVRO I ADRIAN)	RADNICI U BRODOGRAĐILIŠTU	DRŽAVA KOJA SE JOŠ ZOVE I PERZIJA	Pozicija bez pobednika u sahu	ORGANIZATOR „EUROSONGA“	BOĆAR „SVETOG JAKOVA“, FILIP
BOĆARI „SVETOG JAKOVA“ IVICA I KARLO (OTAC I SIN)											
GRUPA POVEZANA NEKIM NECASnim PROBITKOM						SLOBODNI STIL PLIVANJA					
MORSKI RAK, Hlap						OGANJ					
IMITSKI HEROJ PO KOJEM JE NAZvana ITALIJA				DAČKO PLEME, ŽIVJELI SU UZ DUNAV U 3. ST.		9. I 19. SLOVO			ORLANDO RIVETTI PRETJE-RANO ČUĐENJE		
„FOSFOR“	ŠTOVIŠE, DAPACE			KOKOŠ (OD MILJA)	RIBarska MREZA (NA JEZERIMA I RIJEKAMA)	STARE KRPE, DRONCI	SASTAVIO: IVICA ŠUBAT SLAVNA ŠPANJOL GLUMICA I PJEVACICA, LOLA DOBITAK, KORIST	RUKOME-TASICA „MURVICA“, SILVIA „METAR“	„RADIJUS“ SLOVENSKA PJEVACICA KOVACIC	ČITAVI, KOMPLETNI DRVO-DJELJA	
BOĆAR „SVETOG JAKOVA“, DARIO											
BOĆAR „SVETOG JAKOVA“, ŽARKO											
KAJKAVSKA UZRECICA	STEPSKA OVCA	„EKONOM. VELIČINA NABAVE“	BOĆAR „SV. JAKOVA“, LORIS NARIĆE NA SPROVODU	PREDNJA STRANA KOVANICE BOĆAR „SV. JAKOVA“, DAMIR				METAL SVIJETLO-SIVE BOJE (ZNAK Nb) SUSJEDNA SLOVA	LUKAVA ŽIVOTINJA VODITELJ „SV.JAKOVA“, VJEKOSLAV		REPORTER NOVE TV, ANDRIJA
VRSTA KRATKOG MACA											
PLODNO PODRUČJE U ZALEĐU ZADRA											
HIT ALENA POLICA								NAŠ UMJETNIČKI FOTOGRAF, RATKO			
RIMSKI 2	„RECIPE“	NAMJESNIK BISKUPA						ŠARENA PAPIGA			„AUSTRIJA“ MIRISNA TVAR IZ UTROBE KITA
„DUŠIK“	„VODOVOD I ODVODNJA“	DJED U PRIMORJU						„TONA“	GLASANJE MAGARCA KICOŠ, FIĆFIRIĆ		
POLUDRAGI KAMEN S BIJELIM I CRnim PRUGAMA								OTEKLINA NAKUP-LJENE TEKUCINE U TKIVU			NAJČEŠĆE CRIKVENIČKO PREZIME
SAMO-GLASNIK								„TANTAL“	„BRITISH COLUMBIA“ „TELEVIZIJA“		
DRUKČIJE, NA DRUGI NAČIN								NAŠ NAJVEĆI POLUOTOK			
„SLIJEPI METAK“								NAŠ PROSLAVLJENI RUKOMETAS PATRIK			

Dobitnici nagrada (majice ŽRK „Murvica“) iz broja 108 su: KATARINA BENIĆ, BISERA KOŠČEC, SVEA BUCHWALD, RENATO UREMOVIĆ i VINKA VUKONICH. Sretni dobitnici nagrade mogu preuzeti u našoj redakciji (Crikvenica, zgrada pošte – 1. kat). Čestitamo!

KUPON BROJ 109

PRIMORSKE novine

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

nagradsni pojmovi: _____

RIJEŠITE KRIŽALJKU – OSVOJITE MONOGRAFIJU

Za sudjelovanje u nagradnom natječaju trebate riješiti barem 3 tematska (posebno osjenčana) pojma u križaljci i upisati ih na kupon, zajedno s vašim podacima. Kupon zatim dostavite u našu redakciju (Crikvenica, zgrada pošte – 1. kat) ili ga ubacite u naš poštanski sandučić pred ulazom, najkasnije do 5. svibnja.

Sretnog dobitnika nagradit ćemo vrijednom nagradom – monografijom **JAKOVARSKI BOĆARI** autora Ivice Šubata. Njegovo ime objavit ćemo u sljedećem broju „Primorskih novina“.

Piše: Dušan Rebernik

Stiže mi SMS od Slavka: „Vjerujem da znaš i onu - „aprili, sipi pod ostilj“. Znači, izašle su „Primorske novine“, treba ih potražiti. Ubrzo slijedi i poziv none Snježane, pročitala je da počinje škola ribolova, a ona ima dva zainteresirana unuka. Javila se i mama Ivana, Filip i Petar su već pregledali novine. Morala im je pročitat članak o sipam i lovratami, da su glavne one šlapetine od sip, i da Petar ne uspijeva vezat udicu na novi način koji smo vježbali dan prije u školi. Javljam da ćemo to riješiti na treninzima koji slijede, jer kada sa 6 godina znaš već jedan ispravan način vezivanja udice, sam napraviš nonu parangal sa 20 udica za lovit osliće, sve ostalo je stvar vježbe i malo vremena. Volje i interesa kod dečki ne nedostaje. Samo da nam se vrijeme malo popravi, da zatepli, da riba postane aktivnija.

ŠTITIMO RIBLJI FOND

Mile javlja: love se manji širuni, duboko na torpedo. Pojavila se je i sitna plava riba, poneka palamida. Va portu i lučice love se skošci. Na plavuć, oputica, malo fine krene, bez olova, dve tanke udice, a za jašku kruh ili pančica. Strpljenje ribolovca ubrzo će bit nagrađeno, skošci će se odjedanput probudit i počet nježno uzimat ponudenu hranu. Tada treba ostat smiren, laganim pokretom prsta osjetit da se skošac hrani, lagano povući i onda guštat. Mendule, bugve, lignji su još uvijek butargani, arbuni nisu krenuli na pliće. Izgleda da je došlo neko novo vrime, ribe je sve manje, ne vide se špari i ušate va portu. Zakonodavac je uvođenjem lovostaja zaštito malu plavu ribu, štite se veliki rakovi, zubatac i kavala u mrijestu.

A što je s ostalom ribom, npr. lovratom, lubenom? Više nego skromne zakonom propisane minimalne dužine riba kada i ako ih se pridržavamo više nisu dovoljne. Na rekreativnim i posebno športskim ribolovcima je velika obveza zaštite ribljeg fonda, suzdržimo se od ribolova dok je riba u mrijestu, vraćajmo u more nedraslu ribu i trofejne primjerke.

Lovimo samo koliko nam treba za jednodnevnu

Aprilj, sipi pod ostilj

upotrebu, jer najbolja je friška riba, a more je najbolji zamrzivač.

OPAKE STRIJELKE

Oko lučice patroliraju manje strijelke. Posljednjih godina one su postale učestali ulovi panulašima i posebno spinnerima. Ovaj predator, ali i vrhunska sportska riba, proširila se na sjeverni Jadran. Mnogo je češća uz vanjske otoke i obalu Istre, gdje se love primjeri veći od 5kg. Kod nas prevladavaju one ispod 1kg, a ne mali broj sportskih ribolovaca svjedočio je njihovo brutalnoj agresivnosti, uspiješnim napadima na netom ulovljenu ribu ili lignje. Gastronomski gledano, ova primjerice u Turskoj cijenjena riba, kod nas tek treba pronaći svoje mjesto u restoranima. Prijatelji mi javljaju da se zna uloviti i pokoji pagar, za sada manji, do 250 g, kao i zubačić rumeni, mali rođak svima poznatog zubaca. Golce

u maju više nitko i ne spominje. Sada imamo plavčice, oni manji i sliče golčićima sve dok ih ne pripravimo onako sa bižima. To nije onaj okus ni tekstura koju mi ‘mlaji’ još uvijek pamtim. Ulovi trofejnih riba npr. zubaca, lice, gofa ili tune u našem kanalu nisu pravilo, ali više i ne iznenadju. Sve je više ribolovaca koji se posvećuju tom vidu ribolova.

ONEMOGUĆENE KLUPSKE AKTIVNOSTI

Još da se riješimo ovog pandemijskog zatvaranja, izolacija i raznih ograničenja. Naši prijatelji iz „Tunere“ morali su nažalost otkazati „Kup sv. Jakova“, a termini za klupska natjecanja planirani za travanj sada su upitni. Jer treba ih održati prije međuopćinskih natjecanja predviđenih za prvu polovicu svibnja. Krajem svibnja četiri sportska ribolovna kluba s područja Grada Crikvenice organizatori su županijskog natjecanja u udičarenju za 6 kategorija na kojemu bi trebalo nastupiti oko 250 natjecatelja u dva dana. Za to organizirati trebat će okupiti veći broj članova koje nažalost zadnjih mjeseci nismo mogli vidjeti u klupskim prostorijama. Ne sumnjam da će se, kada ih pozovemo, odazvati kao natjecatelji, barkarioli, pomoćni suci ili za ispomoći u akcijama koje planiramo. Dok se ponovo ne otvore klupske prostorije, sve obavijesti možete naći na oglašnim pločama ili čut na place, a i pročitat u „Primorskim novinama“.

Rogi ribarami!

RIZIBIZI S PRŽENIM GOLCIMA

recept

Sastojci za 4 osobe:

- oko $\frac{3}{4}$ kg golci (skušje, škombreti, male skuše ili škambre, po crikvenički golci ili miće lokardi)
- oko 30 dkg riže (carnaroli ili vialone nano, moja preporuka)
- oko 30 dkg mladog graška
- $\frac{1}{2}$ kapule, 2-3 režnja češnjaka
- vezica peršina, sol, papar, maslinovo ulje, oko 1 litra povrtnog temeljca)

Priprema:

Golce očistiti od glave, ljuski i utrobe, pobrašniti i popržiti u dubokom ulju da ostanu sočni, da ih prženjem ne presušite. U tavi ugrijati maslinovo ulje i na njemu zažutiti sitno isjeckanu kapulu. Kad se zažuti ubaciti

sitno narezan češnjak. Kada on pusti miris (nakon ne više od minute, ne smije posmeđiti jer tada postaje gorak), ubacite rižu i smanjite vatru. Miješajte rižu bez podlijevanja dok ne upije masnoću i ne zastakli se (oko 2 minute). Tada podlijte rižu temeljcem, tek da je prekrije i neprestano miješajte dodavajući temeljac. Nakon desetak minuta dodajte grašak i nastavite miješati i podlijevati do oko 20 minuta. Neposredno pred skidanje s vatre, prije zadnjeg podlijevanja, dodajte nasjeckani peršin, posolite, popaprite i skinite s vatre. Nakon što rizibizi odstoji 2-3 minute, servirajte na tanjur uz pržene golce.

Napomena:

Iako su za mene golci nezamjenjivi, možete ih zamijeniti plavičićima i velikim inčunima.

A portrait of a man with short brown hair and glasses, wearing a white shirt, looking slightly upwards and to the right. He has his arms crossed. The background is a blue sky with some architectural elements.

MARIO KRUŽIĆ

Zaokruži
Kružića!

SDP PGS